

Upravništvo Ljubljana Knaflijeva 6
— Telefon številke 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.

Ispravitelj: Ljubljana, Seles-
burgova ul. — Tel. 3492 in 3392

Podružnica Maribor: Grajski trg
št. 7 — Telefon 2455.

Podružnica Celje: Kocenova ulica 2
Telefon št. 190.

Računi pri pošti ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 17 749

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno 30 din.
Za tuzemstvo 50 din.

Uredništvo:

Ljubljana, Knaflijeva ulica 6, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126; Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455,
Celje, Strossmayerjeva ulica številka 1,
telefon št. 65

Rokopisi se ne vračajo

Angleški sunki proti Tobruku

Priprave za nadaljevanje angleške ofenzive — Oklopni oddelki angleške vojske v Afriki so prodrli mimo obkoljene trdnjave Bardie že daleč v Libijo

Kairo, 1. jan. s. (United Press) Posebni poročevalec »United Press« na bojišču pred Bardio javlja, da so vse preteklo kot angleški težki topovi neprestano obstreljevali Bardio. Z morja so bombardirale trdnjavo angleške vojne ladje, s kopnega pa baterije težkega topništva, med njimi tudi nekaj zaplenjenih italijanskih topov. Italijani so s svojim topništvom le slabo odgovarjali.

O bojih pred Bardio pravi poročevalec »United Press«, da je delo angleške vojske znatno oteženo, ker je Bardia močno utrjena. Mesto samo je obdano od 40 malih fortov, katerih vsak ima po 30 do 40 mož posadke ter je še zavarovan z gosto bodečo žico. Okoli in okoli trdnjavskega kompleksa pred Bardio teče neprekinjen 4 m globok jarek kot varstvo proti napadu tankov. Angleži cenijo, da so v Bardii trenutno deli štirih italijanskih divizij s skupno 20.000 možmi. Angleži se še vedno temeljito pripravljajo za napad na Bardio ter dovažajo neprestano nove oddelke vojske, topništva in vojnega materiala vseh vrst.

Angleške oklopne izvidnice so se dni izvedle drzno akcijo ter prodrle do točke, ki je samo nekaj milj oddaljena od Tobruka, in sicer na južni strani mesta. Pri tej svoji operaciji so dospeli 70 milj daleč v notranjost Libije ter so mimo vrste zasledili tudi neko letališče južno od Tobruka, ki pa je bilo že preje od Italijanov izbranjeno. Presenečeni italijanski vojaški oddelki v puščavi so se umaknili, ko so neopričakovano zagledali angleške tanke. Angleške oklopne izvidnice so nato ostale pred Tobrukom cel dan ter so opazovale italijanska utrjevalna dela okoli mesta. Na drugi cesti, ki vodi proti Tobruku od Bardie ob obali, pa patrolirajo angleške oklopne izvidnice že ves čas od Božiča dalje.

Vreme na bojišču je sedaj dokaj ugodno. Temperatura je znatno narasla. Poleg tega divjalo pogosto pešeni viharji, ki zelo otežujejo vidnost.

Poročevalec »United Press« javlja tudi, da se je nekemu italijanskemu izvidniškemu oddelku te dni posrečilo prodrati v notranjost italijanskega obrambnega pasu okoli Bardie. Pri tem so Angleži zajeli nekaj ujetnikov.

Kairo, 1. jan. s. (Reuter) Poveljstvo angleške vojske na Bliznjem vzhodu javlja, v svojem današnjem komunicanju:

Libija: V ozemlju pri Bardii je bilo naše topništvo zopet aktivno.

Na mefah Sudana in Kenije se nadaljuje aktivnost naših izvidnic in topništva.

Italijansko vojno poročilo

Rim, 1. jan. br. (Stefani) Vrhovno poveljstvo italijanske vojske je objavilo danes v svojem 208. službenem vojnem poročilu o bojih v Afriki:

Na obsejnem ozemlju Cirenajke delovanje topništva, ki je uspešno obstreljevalo sovražne oklopne kolone. Odbit je bil napad sovražnika na neko našo prednjo postojanko na fronti pri Bardii. V nekem drugem spopadu na ozemlju pri Džarabuku so naše čete poglnele v beg sovražne oddelke, ki so nastopile s pomočjo oklopnih avtomobilov. Skupine naših napadalnih in lovskih letalskih sil so ponovno napadle zbirajoče se sovražne motorizirane čete in jim prizadevale obširne izgube.

V vzhodni Afriki ni bilo nikakih posebnih dogodkov.

Podvigi angleškega letalstva

Kairo, 1. jan. s. (Reuter) Poveljstvo angleškega letalstva na Bliznjem vzhodu javlja v svojem današnjem komunicanju:

Angleški bombniki so večerj močno napadli sovražne oddelke vojske in motorne transporte, ki so vozili vojni material proti Bardii. Izvedenih je bilo več zaporednih napadov. Pri vsakem napadu so bombe zadale dobro med odrejene cilje.

Angleška lovška letala so bila večerj ves dan aktivna nad Zahodno puščavo, niso pa nalezla na nobeno sovražno letalo. Eno sovražno letalo je bilo pri Gambahu na tleh zažgano in uničeno.

V noči od ponedeljka na torek so angleški bombniki napadli Taranto, Neaplje, pristanišče v Palermu na Siciliji ter kemično tovarno v Crotoneu v Italiji. V Tarantu je napad veljal vojnim ladjam. 11 bomb je padlo neposredno v bližini ciljev. Nadalje je bil izveden napad na Torre Annunziata, 20 milj južno od Neaplja.

Včeraj so angleški bombniki izvedli 23. napad na Valono. Kljub slabemu vremenu so vse bombe padle na odrejene cilje in je bila povzročena znatna škoda. Italijanska lovška letala so skušala intervenirati ter je prišlo do letalske bitke. Pri tem je bilo eno sovražno letalo močno poškodovano. Eno angleško letalo se s tega polja ni vrnilo in svoje oporišče.

Naknadno je ugotovljeno, da so angleška lovška letala v ponedeljek sestrelila v bližini albanske obale še en italijanski hidroavion.

V Vzhodni Afriki so izvedli angleški bombniki napade v strmoštem poletu na vojaška taborišča in letališča pri Gubi. V Asabu so bila napadena skladišča in drugi objekti. S strojnimi člani so bili obstreljevali motorizirani transporti.

London, 1. jan. s. (Reuter) Letalsko ministrstvo javlja: V teku izvidniških poletov so večerj angleški bombniki podnevi izvedli letih slabemu vremenu več močnih napadov na razne cilje v Nemčiji, na Nizo-

zemskem in v Belgiji. Bombe so bile vržene na neko tovarno v Kölnu in so menda pogotile cilj. Nadalje so bili bombardirani dokli in ljmudenu in razni objekti v Rotterdamu. Pri Vlissingenu je bila napadena neka sovražna protiletalska ladja. Bombe so jo direktno zadale ter jo stavile izven akcije. Ob koncu napada je bila ladja močno nagnjena. Pri Emmerichu so angleška letala napadla važen most.

Dve letali z vseh teh poletov se nista vrnila.

Položaj v Albaniji

Srditi boji ob Ohridskem jezeru in pri Klisuri

Atene, 1. jan. s. (Ass. Press.) O položaju na bojišču v Albaniji dajejo v grških uradnih krogih naslednje podatke:

Ob obalah Ohridskega jezera na severovzhodnem sektorju bojišča so v teku zelo hudi boji. Grki zbirajo vse svoje sile predvsem za zavzetje vasi Lin. Trenutno je položaj tak, da niti Italijani, niti Grki niso v posesti Lina. Grške prednje straže so sicer pred dnevi prodrle v vas, pa so se potem zopet umaknile. Operacije proti Linu so znatne strateške važnosti, ker leži Lin ob glavni cesti proti Elbasanu. Druga grška akcija na tem delu bojišča gre proti italijanskim postojankam v gorovju zapadno od Ohridskega jezera. Tu so Grki nekoliko napredovali, čeravno zavzemajo Italijani močne postojanke nad dolino reke Skumbe. Izgleda pa, da Italijani teh postojank ne nameravajo braniti, ker je bilo opaženo, da odvažajo vojni material z njih proti Elbasanu. Na tem delu fronte je prišlo večerj tudi do močnega topniškega dvoboja med italijanskim in grškim topništvom. V akcijo je stopilo tudi italijansko letalstvo, ki je tekem lepega, toda zelo mrzlega dneva izvedlo zlasti močne napade na Moskoplje, Korico in Podgradec. Grki so izvedli s svojim letalstvom napad na neko municijsko skladišče, ki so ga z bombami razdejali. Uspešno so bili bombardirani tudi oddelki italijanske vojske.

Na srednjem delu bojišča pri Klisuri so Grki zajeli večerj okoli 500 italijanskih vojakov. Med 1000 italijanskimi ujetniki, katerih zajetje je javilo večerjše vojni poročilo, je bil en cel bataljon s 700 vojak, poveljnikom in vsem štabom. Ta bataljon je bil zajet v dolini reke Drynos pred Tepelenjem. Tudi po dolini Vojse Grki se dalje napredujejo.

V obalnem sektorju bojišča so zasedli Grki važne nove postojanke severno od Himare, kjer se je večerj po daljšem presledku v bojih zopet udeleževalo tudi italijansko topništvo. Italijani ob obali često pošiljajo v akcijo tudi svoje letalstvo, ki pa napada grške postojanke samo z višine nad 3000 m, da se izogne močnemu ognju grškega protiletalskega topništva. Zaradi tega italijanska letala tudi ne morejo dobro meriti pri napadih na grško vojsko.

Italijansko poročilo

Rim, 1. jan. br. (Stefani) V svojem današnjem 208. službenem vojnem poročilu pravi vrhovno poveljstvo italijanske vojske o dogodkih na grški fronti:

Na grški fronti delovanje patrol in na nekaterih sektorjih spopadi prednjih oddelkov. Skupine naših lovcev in strmočlancev so operirale v tesnem sodelovanju s četami na kopnem. Letala so bombardirala in s strojnimi člani obstreljevala zbirajoče se čete in motorizirane trenske kolone. Precej avtomobilov je bilo zažganih.

Včeraj popoldne je poskusila neka sovražna skupina letal napasti Valono. Protiletalsko topništvo vojne mornarice in lovci, ki so takoj nastopili proti napadalcem, so sestrelili tri sovražna letala tipa Blenheim. Baterija neke divizije je sestrelila še eno letalo enakega tipa. Vsa naša letala so se vrnila na svoja oporišča.

Grško vojno poročilo

Atene, 1. jan. s. (Atenska tel. ag.) Grški generalni štab je objavil snoči naslednje 66. vojno poročilo:

Naša vojska je izvedla več uspešnih lokalnih operacij. Pri tem smo zajeli mnogo ujetnikov in zaplenili mnogo vojnega materiala, med drugim 8 topov. Nekaj napad sovražnika, izveden s podporo tankov, je bil odbit. En tank smo pri tem zajeli.

V ponedeljek smo sestrelili dve sovražni letali.

Akcije italijanskih letal

Atene, 1. jan. s. (CBS) Po uradnih grških podatkih so italijanska letala večerj zopet bombardirala Solun, Preveso in Janino ter nekaj točk na deželi. Povzročena je bila le majhna škoda in tudi človeških žrtev je bilo malo.

Davi zgodaj je bil v Atenah dan letalski alarm. Znak, da je nevarnost minila, je sledil šele čez 40 minut, toda da napada na prestolnico sploh ni prišlo.

Napad na italijanske prevozne ladje

London, 1. jan. s. (Reuter) Preko nevarnih virov so prispela poročila, da je ob skrajnem severnem koncu albanske obale večerj neka angleška podmornica potopila 4 italijanske vojaške prevozne ladje, ki so plule v spremstvu dveh rušilcev v konvoju. Doroček so opazovali potniki na neki nevarni ladji. Po njihovih poročilih se je angleška podmornica nenadoma dvignila na

Ponoči zaradi slabega vremena angleški bombniki niso izvedli nobenih napadov.

Angleški vojni plen

Kairo, 1. jan. s. Reuterjev vojni poročevalec v Libiji javlja, da so doslej med italijanskim zaplenjenim vojnim materialom našli nad 1000 tovornih avtomobilov, 120 topov, 70 tankov in 600 lahkih strojnic.

Grški kralj Rooseveltu

Washington, 1. jan. s. (United Press.) Grški poslanik pri ameriški vladi je večerj osebno izročil predsedniku Rooseveltu prošnjo grškega kralja Jurija, da naj bi Zedinjene države tudi Grčiji posodile vojni material v vojni proti Italiji. Po avdienci pri predsedniku Rooseveltu je imel grški poslanik še daljšo konferenco s podtajnikom za zunanje zadeve Wellesom.

70 angleških napadov

London, 1. jan. s. (SDA) Po uradnih angleških podatkih so angleški bombniki v teku dosedanje grško-italijanske vojne izvedli 70 napadov na razne objekte v Albaniji in Italiji. Pri tem je bilo vrženih 258.000 kg bomb. 52 italijanskih letal je bilo sigurno sestreljenih. 32 pa verjetno. Angleške izgube znašajo v Grčiji samo 14 letal.

Edenova poslanica Grkom

London, 1. januarja. AA. (Reuter). Angleški zunanji minister Eden je imel snoči po radiu govor, ki ga je naslovil na grški narod in v katerem je med drugim dejal: Nobena stvar me ni tako razveselila, odkar sem drugič prevzel vodstvo zunanega ministrstva, kot to, da se naši dve državi zdaj kot zaveznici bojujeta za obrambo

Prezident Roosevelt italijanskemu kralju

Izmenjava novoletnih brzojavk med italijanskim kraljem in prezidentom Zedinjenih držav

Washington, 1. jan. s. (Columbia B. S.) Ameriško zunanje ministrstvo je objavilo danes vsebino novoletnih brzojavk, ki sta jih izmenjala italijanski kralj in cesar Viktor Emanuel in predsednik Roosevelt.

Kralj in cesar Viktor Emanuel je brzojavil Rooseveltu: »Sprejmite vse moje najsrčnejše želje v novem letu.«

Roosevelt je odgovoril: »Zelo visoko cenim Vaše dobre želje. Pošiljam Vam svoje iskrene želje za Vašo osebo in izražam obenem upanje, da bo italijanski narod v novem letu deležen blagoslova pravičnega mira.«

Zunanje ministrstvo objavlja besedilo brzojavk brez vsakega komentarja. V diplomatskih krogih pa je vzbudila objava znatno pozornost, zlasti, ker sta si oba državna poglavarja čestitala le nekaj dni po

govoru predsednika Roosevelta, v katerem je ta obsojil politiko diktatur.

„Na zdravje Zedinjenih držav“

Washington, 1. jan. s. (Col. B. S.) Predsednik Roosevelt je dočkal novo leto v ožjem krogu v Beli hiši v Washingtonu. O polnoči je dvignil čašo k napitnici z besedami: »Na zdravje Zedinjenih držav!«

Nemci zanikajo

Berlin, 1. jan. s. (Columbia B. S.) Zastopnik nemškega zunanega ministrstva je danes izjavil ameriškim novinarjem, da ni nemški vladi prav nič znano, da bi bila nemško-francoska pogajanja dokončno prekinjena.

Stalin o čuječnosti Rusije

„Ves ruski narod mora biti zaradi nevarnosti napada v stalni mobilizirani pripravljenosti“

Moskva, 1. jan. br. (Tass) Moskovska »Pravda«, glavni organ komunistične stranke, objavlja v novoletni številki Stalinov članek, v katerem se bavi z mednarodnim položajem Sovjetske Rusije in s splošnim položajem na svetu. Stalin naglašava v svojem članku, ki je zbudil v diplomatskih krogih silno pozornost, med drugim:

Vojna vihra se vse bolj širi in tudi za našo državo vojna nevarnost vse bolj narasta. Mednarodni položaj je skrajno težaven in napet, tako da lahko vsak čas nastanejo nepričakovani zapletljaji. Ves ruski narod mora biti sprlo nevarnosti vojaškega napada na Rusijo v stalni mobilizirani pripravljenosti. Našim nasprotnikom v nobenem pogledu ne smemo dati prilike, da bi nas kakorkoli iznenadili.

Prekinitev odnosov z Rumunijo

Budimpešta, 1. jan. s. (Reuter) Po tukajšnjih informacijah je pričakovati v kratkem, da bo Sovjetska Rusija prekinila svoje diplomatske odnose z Rumunijo. Baje je rumunska vlada odpikala svojega poslanika v Moskvi, bivšega zunanega ministra Gafenca, samo zato, ker je naspro-

tovala Gafencovi politiki zbližanja med Rusijo in Rumunijo. Zaradi tega koraka rumunske vlade namerava po angleških poročilih sedaj ruska vlada sploh ukiniti svoje poslanstvo v Bukarešti in vzdrževati stike z Rumunijo samo še preko poslanstva v Berlinu.

Japonski poslanik pri Molotovu

Moskva, 1. jan. s. (Columbia B. S.) Sele danes se je izvedelo, da je snoči japonski veleposlanik Tatekava posetil predsednika sveta komisarijev in komisarija za zunanje zadeve Molotova ter bil z njim dve uri v razgovoru. Smatrajo, da se je razgovor nanašal na možnost obnovitve sporazuma o ribolovu, ki je preteklo noč o polnoči potekel. Nocoj se najbrž Molotov in Tatekava ponovno sestane.

Ribolovska pogodba z Japonsko potekla

Moskva, 1. jan. s. (Ass. Press.) Japonsko-ruska pogodba o ribolovu je snoči potekla, ne da bi bila podpisana kakršnakoli nova pogodba med Japonsko in Rusijo.

Ameriška pomoč Angliji

V ponedeljek bo prezident Roosevelt parlamentu predložil svoj predlog o pomoči Angliji

Washington, 1. jan. br. (SDA) Roosevelt bo v ponedeljek s posebno poslanico otvoril novo zasedanje kongresa, prvo v svoji novi funkciji dobi kot predehodnik Zedinjenih držav. V poslanici bo Roosevelt, kakor zatrjujejo v dobro poučenih krogih, poobrobo obrazložil svoj predlog glede pomoči Angliji, ki naj sloni na načelu posojanja orožja in drugih vojnih potrebščin, vključno letala ter vojne in trgovske ladje.

Angleške protiusluge Zedinjenim državam

Washington, 1. jan. s. (Ass. Press.) Predsednik Roosevelt je izjavil snoči novinarjem, da ni izključeno, da bo Anglija kot protiusluga za posoditev ameriškega

vojnega materiala odstopila Zedinjenim državam nekaj kositra in kavčuka Roosevelt pa je kot nesmiselno odklonil idejo, da bi kot protiuslugo za posoditev vojnega materiala Anglija Ameriki odstopila nekaj otokov v Atlantiku. Roosevelt je pripomnil, da bo vsekakor glede povračila škode za posojeni vojni spozoraz, ki bo škodo az posojeni vojni material treba najti med Zedinjenimi državami in Anglijo tak sporazum, ki bo zadovoljil obe stranki.

Čestitke Wheelerju

Washington 1. jan. s. (Ass. Press.) Senator Wheeler, ki je pred snočnim govoru po radiu nastopil proti Rooseveltovi politiki glede razmerja do Anglije in

vsega tega, kar smatramo, da je važnejše kot življenje samo. Redkokdaj se v zgodovini zgodi, da bi bila dva naroda tako velika prijatelja in da bi ju vezalo spoštovanje odkčnosti in skupni cilj. Takšna združitev je polna največje moči. Nadejam se, da bo junaška grška ofenziva, ki jo vodi sijajni general, odločujoč činitelj v boju proti materializmu in sili. To leto se končava s trenutki zmage naših dveh armad. Iz vsega srca želim hrabremu grškemu narodu čedalje večje in večje uspehe v teku nastopajočega leta, ki nas bo še bolj in trajno zvezalo.

Italija je Mussolini

Rim, 1. jan. br. (DNB) V Florenci je na velikem manifestacijskem zborovanju govoril minister za narodno prosveto Pavolini. V svojem govoru je podčrtal tovarištvo italijanske in nemške vojske ter ostro zavrnil vse angleške poskuse, da bi izzvali razcep med fašizmom in italijansko vojsko. Pavolini je poudaril, da ima vsa Italija ramo eno vero, a to je Mussolini, v katerega veruje neomajno in trdnem prepričanju v končno zmago.

Dr. Tuka veruje v zmago narodnega socializma

Bratislava, 1. jan. br. (DNB) Predsednik slovaške republike Dr. Tika je izjal na slovaški narod novoletno poslanico, v kateri izražal neomajno zaupanje v uspeh narodnega socializma. Omenjajoč velikopoteznost nemškega narodnega socializma poudarja, da bo novo leto leto novih žrtev, a tu i leto zmage in to končne zmage narodnega socializma.

Nemčije ter Italije, je prejel okoli tisoč brzojavk, ki odobravajo njegov govor. Med drugim se je izrokel za Wheelerjevo stališče tudi polkovnik Lindbergh.

Krediti za zaščito dolarja

Washington, 1. jan. s. (Ass. Press.) Ameriška rezervna banka namerava zaprositi parlament za nove kredite za zaščito dolarja. Banka smatra, da bodo ti krediti potrebni, ker bi veliki izdatki Zedinjenih držav za oboroževanje lahko sicer privedli do inflacije.

Izdatki ameriškega Rdečega križa

New York, 1. jan. s. (Ass. Press.) Po podatkih, ki jih objavlja ameriški Rdeči križ, je ta organizacija v preteklem letu izdala za vojne žrtve in begunce skupno pomoč 16.690.000 dolarjev v denarju. Večina denarja je šla v Anglijo in Kitajsko. Anglija je prejela 8.972.000 dolarjev.

Švedska zanika Rooseveltovo izjavo

Washington, 1. jan. s. (Ass. Press.) Tukajšnje švedsko poslanstvo objavlja uradno pojasnilo k govoru predsednika Roosevelta, ki je omenil, da pošilja tudi Švedska Nemčiji dan na dan vojni material. Švedsko poslanstvo pravi, da Švedska ni pošiljala Nemčiji nikdar vojnega materiala, temveč vedno samo železno rudo.

Španija kupuje argentinsko koruzo

Madrid, 1. jan. br. (SDA) Včeraj je bila med pooblaščenimi zastopniki Španije in Argentine podpisana pogodba o dobavi 3.000 ton argentinske koruze za Španijo. Pogodba dočlaja, da mora Španija sama poskrbeti za prevoz po morju.

Trafičionalni protest Argentine

Buenos Aires, 1. jan. br. (DNB) Dne 3. januarja bo na 108. obletnico okupacije Malvine po Angliji v argentinskih prestolnicah tradicionalni protestni miting, na katerem Argentina vsakih 10 let že od leta 1833 dalje zahteva vrnitev Falklandskih otokov in obnavlja svoje proteste proti Angliji.

Nova Zelandija v novem letu

New York, 1. jan. br. (DNB) Novozeelandski ministrski predsednik Fraser je objavil novoletno poslanico, v kateri poudarja, da mora Nova Zelandija v novem letu še povečati svoje napore in nuditi Angliji vsako možno pomoč za dosego končne zmage.

Dolгови Kolumbije Zedinjenim državam

Washington, 1. jan. br. (Stefani) Državni tajnik za zunanje zadeve Cordell Hull je snoči na običajni konferenci z novinarji med drugim izjavil, da je vlada republike Kolumbije obvestila vlado v Washingtonu, da namerava v bodeče redno in po načrtu odplačevati dolgove, ki jih ima v Zedinjenih državah. Ameriški vladi je predložila tudi svoj načrt o amortizaciji teh dolgov. V kratkem prispe v Washington posebno delegacijo iz Kolumbije, ki se bo pogajala z zastopniki Zedinjenih držav o podrobnih izvedbi teh finančnih operacij.

Dornier bo moral zapustiti Ameriko

Washington 1. jan. s. (SDA) Ameriška vlada je odklonila sinu znanega nemškega tovarnarja letal Dornierja, podaljšanje dovoljenja za bivanje v Zedinjenih državah. Dornier se je mudil v Zedinjenih državah pol leta.

VPAD V ANGLIJO NEIZOGIBEN

Po mnenju predsednika južnoafriške vlade, generala Smutsa bo Nemčija letos za vsako ceno skušala streti odpor Anglije z vpadom na angleško otočje

Capetown, 1. jan. s. (Reuter) Južnoafriški ministri predstojnik general Smuts je imel danes po radiu važen novoletni nagovor na prebivalstvo dominionov. Dejal je med drugim, da so dogodki druge polovice preteklega leta pokazali, da svetovno javno mnenje ne smatra več nemške zmage kot sigurne in celo ne kot verjetne. Zaradi tega je treba pričakovati, da se bo stališče nevtralnih držav napram Nemčiji utrdilo. Dalje je dejal Smuts, da se je Nemčiji izbira v vojnih sredstvih zaradi neuspeha napada na Anglijo in zaradi neuspehov Italije v Afriki in Albaniji zelo skrbilo. Zaradi tega bo Nemčija morala poskusiti, da na vsak način vojno odloči v Angliji sami. Vpad v Anglijo mora torej ostati še vedno glavni Hitlerjev načrt. Smuts smatra, da je morda Hitler za enkrat odložil napad samo zato, ker je mislil, da bo z letalskimi napadi lahko strl angleško industrijo ali izpodkopal moralno angleškega naroda. Morda je bil odložen vpad tudi zato, ker računa Nemčija na uspeh podmorniške vojne ali pa se zanaša na intervencijo Japonske. ki naj bi na Daljnem vzhodu vezala sile Amerike. Smuts pa dvomi, da bi katerikoli izmed teh nemških načrtov uspel.

Nemčija s poskusom vpadu v Anglijo po Smutsovem mnenju ne bo mogla odlašati preko leta 1941. Čimdalje bi bilo tako odlašanje, tembolj bi bilo nevarno, ker bi postajala Anglija vedno močnejša. Zato misli Smuts, da bo vsakokrat Nemčija še letos napadla Anglijo. In sicer najbrž še kmalu po novem letu. Če se bo Hitler odločil za vpad, bo po Smutsovem mnenju spravljal v akcijo ves svoj ogromni vojni stroj. To bo brezdvomno velika preizkušnja za Anglijo in za ves imperij.

Nemško službeno vojno poročilo

Berlin, 1. jan. br. (DNB) Nemško vrhovno poveljstvo poroča: Dne 31. decembra je doseglo nemško bojno letalo v črtnem napadu z višine komaj 100 m več sigurnih zadetkov na oboroževalno industrijo v grofiji Essex. Tudi v Londonu so bili ponovno bombardirani vojni cilji. Nadaljnji napadi so bili izvedeni na kolodvoru in na neko lukovno južnovzhodni Angliji, pri čemer je bila povzročena znatna škoda na vojaških objektih in skladiščih. Štiri sovražna letala so skušala napasti industrijsko ozemlje v zapadni Nemčiji. Dve letali tipa Bristol-Blenheim sta bili sestreljeni od protiletalskega topništva, že v bližini obale, ostali dve pa sta bili prisiljeni k umiku, predno sta dosegli svoj cilj. Lastnih izgub nismo imeli. V noči od Silvestrova na novo leto nemška letala niso izvršila nobene akcije. Tudi sovražnik je v tej noči opustil napade.

Hessove čestitke Hitlerju

Berlin, 1. jan. br. (DNB) Namestnik vodje rajha minister Hess je poslal kancelarju Hitlerju naslednjo brzojavko: Ves nemški narod stopa v novo leto s toplo željo, da bi prineslo končno zmago in zagotovitev bodočnosti Nemčije za dolgo dobo. Naj vam tudi to leto da Bog svojo zaščito in svoj blagoslov.

V Londonu ne primanjkuje stanovanj

London, 1. jan. br. (Reuter) Londonski župan je po ogledu razdejanih, ki jih je povzročil zračni siloviti napad nemških bombnikov na London, izjavil novinarjem, da v Londonu ne primanjkuje stanovanj in lokalov, čeprav so celi okraji v razvalinah. Zaradi evakuacije večine prebivalstva je na razpolago dovolj praznih stanovanj in lokalov, ki so stavljeni na razpolago onim, katerih domovi so bili porušeni. V ostalem londonsko prebivalstvo hladnokrvno spremlja nemške napade, ker se zaveda, da je vse to le obupen poskus sovražnika, da bi omajal odpor angleškega naroda. To pa se mu ne bo nikdar posrečilo. Kakor londonsko, tako tudi vse ostalo prebivalstvo Anglije hladnokrvno prenaša vse trpljenje, zavečajoč se, da je končna zmaga Anglije zagotovljena.

Angleži o letalskih izgubah v letu 1940.

London, 1. jan. s. (Reuter) Po uradnih podatkih so angleška letalska letala v preteklem letu 1940 nad Anglijo, severno Francijo in Severnim morjem sestrelila skupno 3.090 sovražnih letal. Angleške izgube so znašale 1.050 lovskih aparatov, vendar se je nad 400 pilotov rešilo in so sedaj zopet v službi. Protiletalsko topništvo je v preteklem letu sestrelilo nad Anglijo 444 nemških letal, nekaj sovražnih letal pa je padlo tudi kot žrtev balonskih zapor in drugih obrambnih naprav. Skupno so torej Nemci preteklo leto nad Anglijo izgubili nad 3.500 letal.

Letala obalnega poveljstva so v preteklem letu spremljala 2.000 ladjskih konvojov z nad 40.000 ladjami, ki so imele 200 milijonov ton ladijske prostornine. V teh spremljevalnih poletih so preletela letala razdaljo 34 milijonov milj.

Potopljene ladje

Madrid, 1. jan. s. Reuter javlja, da so italijanske in nemške podmornice v zadnjem času s torpedi potopile 6 španskih trgovinskih ladij. Od teh sta dve vozili živje v Španiji, in sicer ena iz Jugošlavije, druga pa iz Južne Amerike.

Obvezna gasilsko služba v Angliji

London, 1. jan. br. (SDA) Ministrstvo za javno varnost je naslovilo na javnost, naj se zaradi nevarnosti požarov od zažigalnih bomb povsod organizira stalna gasilska služba. Zažigalnim bombam je tre-

ba posvetiti posebno pozornost. Primeri v Londonu o priliki zadnjega velikega napada kažejo, da se da s pravočasno intervencijo preprečiti večja škoda. Vsak blok hiš mora imeti odsej svojo posebno gasilsko službo. Vlada je v načelu sklenila uvedbo obvezne gasilske službe in sedaj proučuje podrobno organizacijo. Potrebni ukrepi bodo v najkrajšem času objavljeni.

Na lovu za nemško ladjo

Melbourne, 1. jan. s. (Columbia BS) Več avstralskih in angleških vojnih ladij je sedaj v akciji v Južnem Pacifiku, kjer iščejo nemško ladjo, ki je pred dnevi napadla otok Nauru.

Klici na pomoč

New York, 1. jan. br. (Stefani) Mackay radio je v pretekli noči ujel klice na po-

Mirno Silvestrovo nad Veliko Britanijo

V noči na sredo ni bilo nad Anglijo nobenih nemških letalskih napadov

London, 1. jan. s. (Ass. Press) Sovražni letalski napadi na Anglijo so preteklo noč povsem izostali, verjetno zaradi slabega vremena. Tako so Londončani lahko v miru praznovali Silvestrovo. Res so bile v Westendu vse restavracije prenapolnjene in življenje je nudilo sliko Silvestrovih noči v mirnem času, samo da so veljali seveda povsod predpisi zatemanitve. Okoli 23. so se mestne ulice tako napolnile z občinstvom, da so morali biti poklicani dodatni oddelki policije, da so vzdrževali red. Zlasti na Trafalgar Squareu in Piccadilly Circusu se je zbralo mnogo občinstva. Ob polnoči so ljudje po tradicionalnem običaju plesali po trgih ter prepevali. Slovesnosti so se vršile tudi po postajah podzemeljske železnice. Več sto ljudi se je zbralo na stopnicah katedrale Sv. Pavla. Tudi tu so ljudje prepevali pozdravljeno leto.

London, 1. jan. s. (Columbia B. S.) Prvo sovražno letalo, ki je v novem letu preletelo angleško ozemlje, je bilo davi opa-

moč angleškega 6580 tonskega parnika »Malgorec«. S parnika so javili, da jih nasleduje neka tajinstvena ladja, ki hoče »Malgorec« očitno napasti in potopiti.

Rešeni potniki

London, 1. jan. s. (Ass. Press) Uradno poročajo, da je neka avstralska vojna ladja rešila s malega otoka Arour v Bismarckovem arhipelagu 500 oseb, ki jih je na otoku izkrcala neka oborožena nemška trgovska ladja dne 21. decembra. Bili so to preživeli člani posadke in potniki s sedem angleških, dveh holandskih in ene francoske ladje, ki so jih v teku zadnjih tednov potopile nemške ladje v Južnem Pacifiku. Med potniki je bilo 70 žensk in 7 otrok. Avstralska vojna ladja je vseh 500 oseb prepeljala v Avstralijo.

ženo nad nekim mestom vzhodne Anglije. Letalo ni metalo bomb ter je bilo očitno samo na izvidniškem poletu. Protiletalsko topništvo je stopilo v akcijo in je letalo pregledalo.

Popoldne so bila opažena sovražna letala nad dvema mesti severozapadne Anglije.

London, 1. jan. s. (Reuter) Letalsko in notranje ministrstvo sta objavili davi naslednji komunikacijski: Preteklo noč ni bilo nad Anglijo opaziti nobene sovražne letalske aktivnosti.

Quislingova noveletna poslanica Norvežanom

Oslo, 1. jan. br. (DNB) Norveški radio je danes objavil noveletno poslanico voditelja norveških narodnih socialistov majorja Quislinga. V svoji poslanici poudarja, da je sodelovanje z Nemčijo življenska potreba Norveške.

Prelom v pogajanjih med Nemčijo in Francijo

Odpor Petainove vlade proti nemškim zahtevam

Lizbona, 1. jan. s. (Columbia BS) Po informacijah, ki prihajajo iz angleških virov in do trenutka še od nikoder niso službeno potrjene, je smatrati, da so nemško-francoska pogajanja trenutno prekinjena. V krogih, ki dajejo to informacijo, pravijo, da bi v kratkem utegnili priti v nemško-francoskih odnosih do senzacionalnih obratov. Smatrajo, da se je kriza pričela že z odpustom Lavalja iz francoske vlade. Izgleda, da si je nemška vlada odtelej ne prestanto prizadevala, da bi dosegla zopet: sprejem Lavalja v vlado. Govorilo se je, da so bila nemško-francoska pogajanja prav za prav prekinjena takoj po Lavalovi odstavitvi. Sedaj pa prihaja še vest o popolnem prelomu pogajanj. Baje je šlo pri razgovorih med nemškimi in francoskimi predstavniki, da bi se našla osnova za nadaljnje sodelovanje Francije z Nemčijo in Italijo pri graditvi novega reda v Evropi.

Petainova vera v bodočnost Francije

Vichy, 1. jan. s. (Columbia BS) Maršal Petain je danes popoldne v navzočnosti zunanjega ministra Flandina sprejel diplomatski zbor, ki mu je prišel čestitati k novemu letu. V imenu diplomatskega zbora je podal papeški nuncij msgr. Valerij Valeri naslednjo kratko izjavo:

Kljub nesrečnim dogodkom preteklega leta in kljub vsem težavam bo Francija go-

tovo zopet dobila položaj v svetu. Maršal Petain se je zahvalil za čestitke ter je v svojem odgovoru izrazil prepričanje, da bo Francija sicer v novem letu morala morda še mnogo trpeti, da pa bo dobila zopet svoj prostor v zapadni krščanski civilizaciji. Verujem v možnost zgraditve takega sveta, v kateri bo vladal pravi mir na podlagi ravnotežja sil in priznanja zgodovinskih vrednot.

Vojni izdatki Francije

Vichy, 1. jan. s. (SDA) Po uradnih podatkih bodo izdatki francoske državne blagajne v prvih treh mesecih novega leta znašali 40 milijard frankov. Pri tem še niso niti povštev zvezi izdatki za nemško okupacijsko vojsko, ki jih beleži finančno ministrstvo na posebnem računu.

Odpor belgijskega kralja

Curich, 1. jan. s. (Columbia BS) Po švicarskih informacijah, ki prihajajo baje iz zanesljivih virov, je nemška vlada pred časom zahtevala od belgijskega kralja Leopolda, da javno obsoi delovanje belgijske emigrantske vlade v Londonu in upravnih oblasti belgijskega Konga, ki so se postavile na angleško stran. Kralj Leopold je obe ti zahtevi odklonil. Zaradi tega tudi ni nemška vlada ugodila želji kralja Leopolda, da naj bi bili vsi belgijski častniki zpuščeni iz taborišč za vojne ujetnike.

Kitajski zunanji minister dr. Vang je imel danes po radiu govor, namenjen Zedinjenim državam. Zahvalil se je Ameriki za pomoč, ki jo nudi Kitajski.

Strahovita zima na Švedskem

Stockholm, 1. jan. br. (SDA) Švedsko je zajel nov mrzli val. V severni in srednji Švedski so zabeležili davi temperature do 50 stopinj pod ničlo. Tako ostrega mraza že več desetletij ne pomnijo. Mnogo živine je zmrznilo v hlevih. Silen mraz je uničil tudi mnoge zaloge živil. Ljudje sploh ne zapuščajo svojih domov.

Zopet povodnji v Turčiji

Carigrad, 1. jan. br. (SDA) Zaradi naglega vremenskega preokreta in nastopa južnega vremena se je začel sneg, ki je zapadel konec decembra, naglo tajati. Nastale so nove katastrofalne povodnji, ki so posebno hude v okolici Izmira.

Banska straža v Zagrebu

Zagreb, 1. jan. o. V Zagrebu so se danes prvič pojavili v svojih krogih člani novoustanovljene »banske straže«, nekatere garde bana Hrvatske. V nekaj dneh bo banska straža prevzela svoje delo. Uniforme spominjajo na kroje iz časov Zrinjskega. Postavni stražniki nosijo obleko rjave barve, na glavah črne čape z rdečim dnem in peresom. Oboroženi so s sabljami in karabinkami. Banska straža bo štela 56 pešcev in 6 konjenikov. Svojo službo bo opravljala le v banski palači. Vsak stražnik mora biti visok najmanj 180 cm.

Povišanje taks

Beograd, 1. januarja. p. Današnje »Službene Novine« objavljajo uredbu ministrskega sveta o izpremembah in dopolnitvah zakona o takсах. Uredba določa naslednje:

Člen 3. zakona o takсах se razširi na vso kraljevino ter se v bodoče glasi: Znesek takse določa taksa tarifa, ki je dodan temu zakonu kot njega sestavni del. V kolikor tarifni predpisi za posamezne takse predvidevajo posebnosti, veljajo dotični posebni predpisi. Povsod, kjer se predvideva plačilo takse za dokumente ali spise od pole (tabaka), se smatra kot pola površina papirja v izmeri 1.750 kvadratnih centimetrov ali manj. Ako je površina večja, se plača dvojna odnosno polokratna taksa, kolikorkrat znaša površina 1.750 kvadratnih centimetrov.

§ 56/a, ki določa, da se ne plača kazenske takse v večkratnem znesku redne takse, če krivec iz proste volje ustvari za kono ustrežno stanje, preden o tem zve oblastvo, se črta in preneha veljati 60 dni po objavi uredbe.

Povišanje takse na vloge

Taksa po tarifni postavki 1. za pisemne ali protokolarne predstavitve, vloge ali prošnje, ki je znašala doslej enotno 5 din, znaša v bodoče 5 din od vsake pole. Prav tako je treba odsej po tar. post. 6 plačati za pritožbe zoper odločbe oblastva, namenjene višjemu oblastvu, taksa v višini 20 din od vsake pole, med tem ko je doslej znašala ta taksa 20 din glede na obseg.

Taksa po tarifni številki 7 za zahtevo, naj se dopusti uradnik, da priča, se razširi na vso državo in se poviša od 20 na 50 din.

Taksa na izdajo delnice

Znatno se povišajo takse za pogodbe, v katerih se pogodita dve osebi ali se pogodi več oseb, da se združijo zaradi skupnega posla. Ta taksa znaša, če vlože te osebe svoj trud ali svojo imovino brez koristi posameznika 100 din (doslej 20 din) če pa vlože svoj trud zaradi koristi znaša taksa 500 din (doslej 100). Taksa na družbene delnice, ki se glase na ime, znaša odsej 3% od nominalne vrednosti (doslej 1.5%), če pa se glasio na prinosnika, znaša taksa 6% (doslej 3%). Po vseh drugih pogodbah, kjer se plača taksa po pogojeni vrednosti imovine, ki se vloga, znaša odsej taksa 2% (doslej 1%).

Povišanje prenosne takse za nepremičnine

Važna je sprememba glede prenosne takse za kupne in prodajne pogodbe po tarifni postavki 12. Ta prenosna taksa je bila lani zvišana od 4 na 6 odstotkov, odsej pa znaša za nakup in prodajo nepremičnin v vrednosti do 200.000 din 6%, od 200.000 do 1 milijona din 7%, od 1 do 5 milijonov 8%, nad 5 milijonov pa 10%. Taksa po višji stopnji ne more biti večja od takse po nižji stopnji, povečane za razliko, zaradi katere je bila uporabljena višja stopnja.

Poleg te takse se plača še 1% v korist fonda za gradnjo, popravilo in opremo sodnih poslopij in za ureditev zemljiških knjig. Taksa za listino kupne in prodajne pogodbe po točki c tarifne post. 12 se poviša od 10 na 50 din.

Vstavljena je nova pripomba 11/b, po kateri se v primerih, kadar bi kdo, da se izogne plačilu višje takse, prodal v teku enega leta istemu kupcu posamezne dele ene nepremičnine, vzame kot osnova za odmero takse skupna vrednost vseh prenosov v dotičnem letu.

Doslej je veljalo, da se za prenos osebe, ki plačuje dopolnilno prenosno takso na osebo, ki prav tako plača dopolnilno prenosno takso ali je oproščena plačevanja takse in obratno, ne plača redna taksa. Po novem besedilu 2. točke 3. oddelka pripombe 12 pa se v teh primerih plača polovica redne takse za prenos nepremičnin, odnosno polovica takse po tarifni številki 23.

Takse za pogodbe

Tarifa po tarifni post. 13 za sklepe o nakupu in prodaji na borzi se poviša od 1 na 2 din za vsako obveznico, pri zasebni prodaji obveznic, srečal ali drugih vrednostnih papirjev do nominalne vrednosti 100 din pa se poviša taksa od 0.50 na 1 din, odnosno pri nominalni vrednosti preko 100 din od 1 na 2 din.

Taksa za zakupne pogodbe ali listine, s katerim se dajo komu nepotrošne stvari ali pravice v uporabo (tar. post. 14) se poviša od 1 na 2 procenta.

Taksa za najemnine pogodb za najem zgradb, stanovanj in lokalov, se v bodoče plača tudi od letne najemnine do 2.400 din v višini 10 din. Za podnajem ni obvezno sklepanje najemninških pogodb.

Taksa za pogodbe o pooblastitvi za opravljanje tujega posla po tar. post. 16, ki je doslej znašala 20 din za neomejeno pooblastilo, se odsej plača v višini 30 din od vsake pole.

Pri besedilu k tarifni post. 20 o taksi na službene pogodbe se črtajo besede »za določeni čas«, tako da je plačati takso za vse službene pogodbe, s katerim se kdo zavezuje izvršiti kakšno službo proti nasprotni dajatvi, ne glede na to, ali je sklenjena za določen čas ali ne.

Taksa za izvensodno poravnave po tarifni post. 26 se poviša če se predmet poravnave ne da oceniti, od 20 na 100 din, v vseh ostalih primerih pa od 1 na 2% vrednosti, na katero se je poravnava sklenila.

Taksa za pogodbe o služnosti po tarifni postavki 27, ki je doslej veljala le na ozemlju Srbije in Črne gore, se razširi na vso državo in se deloma spremeni. Taksa znaša 2 odnosno 1% od vrednosti.

Taksa za pogodbe o vzdrževanju določenih oseb po tarifni postavki 29 se poviša od 1 na 2%.

Taksa na tekoče račune

Po določbah tarifne postavke 37, ki se tiče takse za odprti ali tekoči račun pri delniških družbah, družba z omejeno zavozo in vseh podjetjih, ki morajo voditi poslovne knjige, morajo taksi zavezanci najkasneje do 15. januarja odnosno do 15. julija predložiti seznam v minulem polletju odprtih ali tekočih računov in pripetiti takso na seznam. Ta določba je dopolnjena z novo določbo, po kateri se taksi zavezanec v nasprotnem primeru kaznuje po § 56. taksnega zakona. Če pa taksi zavezanec v minulem polletju ni imel odprtih ali tekočih računov, je tudi to dolžan prijaviti do 15. januarja odnosno do 15. julija, sicer se kaznuje z

globo 500 din. Za ugotovitev je pristojna davčna uprava.

Taksa po tarifni postavki 38, ki se tiče razdelitve skupne imovine, se v spremeničenem besedilu razširi na vso državo.

Taksa po tarifni številki 43. za potrditev ali overitev vseh listin, odpisov in aktov ter prepisov, ne glede na to, ali listino potrdi oblastvo ali druga uradna oseba, znaša odsej od vsake pole 15 din (doslej za prvo pole 10 din, za vsako nadaljnjo pa 5 din).

Taksa 10 din po tarifni postavki 46 za nalog ali opomin oblastva, s katerim se kdo poziva, da položi kako takso, ki jo je bil dolžan položiti tudi brez poziva, se razširi na vso državo.

Povišanje takse pri upravnih sodiščih

Po spremenjenem besedilu tarifne postavke 52 (ki se tiče pritožb pri državnem svetu ali upravnem sodišču) znaša odsej za tožbe pri državnem svetu zoper odločbe administrativnih oblastev 50 din od pole (doslej 50 din v celoti); za tožbe pri upravnem sodišču pa 30 din od pole (doslej 30 din v celoti); za pritožbe pri državnem svetu zoper razsodeb in odločbe upravnih sodišč znaša taksa za prvo pole 100 din, za vsako nadaljnjo pole pa 30 din (doslej 100 din v celoti); za tožbe za prvo pole 400 din, za vsako nadaljnjo pole pa 30 din (doslej 400 din v celoti); za tožbo za obnovu spora pri upravnem sodišču od prve pole 300 din, od vsake nadaljnje pole pa 20 din (doslej 300 din v celoti); za pritožbe pri državnem svetu, da bi izdalo odločbo namesto upravnega oblastva od vsake po 20 din (doslej 20 din v celoti); za predlog državnemu svetu, da bi rešil spor o pristojnosti od vsake pole 10 din (doslej 10 din v celoti). Taksa za tožbe pri upravnem sodišču zaradi povračila škode po § 134. zakona o obtem upravnem postopku znaša za prvo pole 50 din, za vsako nadaljnjo pole pa 20 din (doslej v celoti 50 din); za enako tožbo pri državnem svetu pa za prvo pole 100 din in za vsako nadaljnjo pole 30 din (doslej 100 din v celoti).

Takse za licitacije

Za licitacijo o prodaji ali oddaji v zakup, ki se vrše z javnim draženjem (tarifna post. 81) znaša odsej taksa za zapisnik od dražbe 10 din od pole (doslej 5); za prodajo preminjenih in nepremičnin se plača, če je vrednost večja od izkupička, prenosna taksa po tarifni številki 12.

Povišana taksa za živinske potne liste

Taksa po tarifni post. 110 za potrdila o lastni in zdravju živali (živinski potni list) se poviša, sicer pa drobno in prasičje od 20 na 50 par, za enega konja ali eno rogato žival pod 2 letoma starosti od 0.50 na 3 din, za konje ali rogato žival v starosti nad 2 leti od 1 na 5 din. Taksa za prenos lastništva na kupca se poviša za vsako malo žival od 1 na 3 din, za vsako veliko žival pa od 5 na 10 din. Za overitev prevoda živinskega potnega lista kakor tudi za prevode potrdil za živalske surovine, ki jih izdajajo veterinarji na izvoznih železniških postajah se poviša za vsak železniški vagon od 10 na 50 din. Če se živinski potni list izda za žival z mladčim, se plača še dodatna taksa, ki se poviša od 0.50 na 3 din.

Takse za pritožbe

Poviša se tudi taksa za pritožbe zoper osodbe po davčnih, carinskih, trošarskih, taksih, monopolskih in drugih zakonih, kakor tudi po zakonih o kontroliranju čistine zlata in srebra, o uvozu in proizvajanju smodnika in o razredni loteriji. Doslej je znašala ta taksa 50 din v celoti, odsej pa znaša 50 din od vsake pole.

Gornja uredba je stopila v veljavo s 1. januarjem t. l.

Silvester v Zagrebu in Beogradu

Zagreb, 1. jan. o. Zagrebčani so pričakali novo leto v dobrem razpoloženju. Zdelo se je, kakor da hočejo v silvestrskih zabavah ljudje najti pozabne na težke čase. Vsi kinematografi so bili razprodani in tudi ob gledalcih. Mnoga društva, ki so priredile svoje silvestrske zabave, so dosegla odlične uspehe sprlo ogromne udeležbe ljudi. Vsi lokalni tako v centru mesta, kakor na periferiji so bili polni. Vendar so ljudje letos že zgodaj odhajali domov in okrog 3. jutraj so se lokalni pričeli prazniki.

Prvo dete, ki se je narodilo v Zagrebu v novem letu, je bil deček, sin gosposidine Stefanije Krznarijeve. Deček je dobro razvit in tehtal 3.8 kg. Rodil se je ob 0.30.

Beograd, 1. jan. p. Mnogo skromneje kakor druga leta, je Beograd letos pričakoval novo leto. Kavarne in gostilne so bile sicer tudi letos na Silvestrovo dobro zasedene, vendar pa Silvestrovanje zdaleč ni bilo tako bučno kakor običajno prejšnja leta. Po večini so si ljudje polskali najcenejšo zabavo v kinematografih. Predsednik vlade s soprogo je silvestroval pri beograjskem radiu, kjer so radijski napovedovalci priredili zabavo.

Iz državne službe

Beograd, 1. jan. p. K ljubljanski železniški direkciji je premeščen višji kontrolor Avgust Jereb iz Sarajeva. K direkciji pošte v Ljubljani je premeščen inž. Rafael Eržen, tehnični višji tajnik poštnega ministrstva. Za sodnega pripravnika brez pravice na plačo je imenovan pri okrožnem sodišču v Ljubljani diplomirani pravnik Lado Ločnikar. Premeščen je pomožni davkar Erik Serbenc iz Brežic v Veliko Kladuho.

Prometne težkoče na liški progri

Zagreb, 1. jan. o. Orkanaska burja je večeraj spet za nekaj ur prekinila promet na liški železniški progri. Splošni vremenski položaj pa se je medtem že splošno popravil, tako da so bile kmalu odpravljene tudi snežne ovire, ki jih je povzročil veter. Pomoči je bila železniška zveza s Splitom spet obnovljena.

Vremenska napoved

Zemunski V severozapadnih krajih se bo malo ohladilo in bo sneg ter dež. V vzhodnih predelih bo oblačno in precej tople vreme. delno z dežjem. Jakost vetra bo izpremenljiva in bo pihal večinoma v južni smeri.

Pogumno v novo leto

Silvestrovanje je bilo prav živahno, vendar dostojno

„Da bi ne bilo slabše kakor lani!“

Ljubljana, novo leto

V tisto zaskrbljeno razpoloženje današnja zemljana, ki mora dan za dnem prebirati o krvavih vojnih spopadih, o presrečnih nočnih letalskih napadih na obljude mesta pa o racioniranih živilih in živilskih kartah, je sročil Gospod Silvester posegel s svojo avtoritativno voljo. »Ljudje božji, povesejte se!«

In ljudje so šli, pustivši malhe skrbi doma. V deževno ljubljansko noč, ki je sledila od jugovine pomohkuženemu dnevu, so šli pod dežniki in v galosah — koikor jih še imajo — iskat veselje, razpoloženje, brezskrbne družine. Družinski oči in družinska mati, mlada, se nadebudna človeka, sta važno zaklenila hišna vrata, se stisnila drug k drugemu, nekaj časa molče korakala proti središču mesta, potem pa zaustavila korak: »Ti, kakšno razpoloženje se prav za prav spodobi za današnje dni? Silvester je, že res, toda popoldne sem slišala vpraševati neko gospo, kaj bi je začela kuhati. Sosedja me povedala, da so zadnji dan prosto prodajali belo moko. Zadnje dni je po četrtinah nabirala sol, danes pa od trafike do trafike iskala vžigalico. Da veš, pravijo, da se bodo podražile: torej pazi, kako boš prižigal cigarete!«

Ob takem pomenku sta se že znašla v središču. Žvahnjo je bilo. Spogledala sta se in si rekla: »Razpoloženje naj bo pač takšno, kakršno se Silvestru spodobijo!« Nasmehljaj se vdira v kavarno, kjer se je obetalo ljudsko rajanje, pogoltnila sta vse govorice, ki sta jih še vse popoldne bežno pobirala od ljudi, kolikor jih dnevno srečujeta, potisnila sta vsa vprašanja o beli, krušni in koruzni moki, vžigalicah, podplatih, galosah, toplih žemperjih in vsemu temu podobnemu v najskrivnejši kotiček in se znašla v bojnem metehu — ne ustrašite se! V metehu papirnih bombic, konfetov in serpentin.

Nekoliko je bilo prireditelj, nemogoče je o njih kaj podrobneje pisati. Sprejmemo samo oba mlada zakonca!... Tik pred polnočjo je že bilo. V Kazini je šumelo kakor v panju. Vsi prostori, levo in desno, zgoraj in spodaj, vsi so dihalo s polnimi pljuči. Človek bi dejal: ljudska veselica splošnih ljudi! In bi s štirimi besedami vse povedal. Tu ni bilo več ne krušne, ne bele in ne koruzne moke, tudi ne vžigalice in podplatov, vsega tega kar je že izginilo ali v kratkem se bo izginilo iz zmogljivosti pičlo odmerjenih postavk za potrošnjo povprečnega zemljana. Kakor po tihem domenu je bil zrak prepolnjen z veseljem, prostodušnim razpoloženjem, prav takšnim, kakršnega je v preteklih letih narekoval Gospod Silvester.

Kazalec je pokrtil kazalec, ura je odbila polnoč, luči so pogasile, tema je zavladala kakor ob najstnejši izvedeni zatemnitvi pred zračnimi napadi, bobniči vojaške godbe je udarjal v temo in v pritajeni dihi, marsikatera roka je toplo stisnila drugo, a Gospod Silvester se je pojavil z novo navado. Še je prešerno spregovoril: »Vse najboljše!« Pa se je stresnil, še je bil nasmehljaj, toda vse bolj resnobno je goled: »Vse najboljše, seveda! Hm, mislim namreč: da bi le slabše ne bilo!«

Da, tudi Gospod Silvester spreminja svoje dobre stare navade! In začuda, njegova nesporna avtoriteta pri tem prav nič ne izgubi! Spet je družba dvignila čaše in se prešerno napila, godba je udarila s solsko himno, staro in mlado se je pobralo s stolov in troljav, samozavestno je orila pesem: »Zovi, samo zovi, svi če Sokolovi, zate života dajte!«

Vsi, stoji in brez pomisleka: dekleta in fantje, možje in žene, matere in očetje, dedci in babice!

Gospod Silvester terja zaobljube za naprej, vsaj za eno leto. Gospod Silvester je avtoriteta, ki se obnese po stari tradiciji. In njegova tradicija zmaguje tudi nad zmešanimi časi, razmerami in ljudmi.

V gledališčih in ob radiu

Skorajda nikjer na silvestrovanjih — vsaj takole okrog polnoči — ni bilo mogoče dobiti prostega sedeža. Bilo pa je seveda tudi mnogo ljubljancov, ki so voljno in lepo doma silvestrovali. Zelo se je zadnja leta tudi udomačila navada, da prijetnega razvedrila željni obiščejo na Silvestrov večer gledališče ali kino, potem mimogrede pogledajo po ulicah ali stopijo čez polnoč v kavarno, ali pa odrinejo naravnost domov, da so zjutraj sveži in se smehljajo poznanecem, ki jim je moral biti dan posvetiti na pot k počitku. Tudi letos so bile razprozdane vse gledališke vstopnice. V operi so uprizorili »Grofa Luksemburškega«, ki je bil tokrat posebno dobro uprizorjen. V Drami pa se je številni, sme-hljaj polni publikum zabaval ob Milčinskega burki »Ciganje«, kjer je zlasti Daneš skrbel za zabavo. V drugem dejanju sta nastopila tudi dva aretirana »brezposelna marinarja«, imenovana Jožek in Ježek. Zapela sta nekaj prav pikih zabavnih in sodobnih popevčev in sta bila zabavna s smehom in pritrjevanjem šentjakobčani so prav tako poskrbeli za veselo silvestrovanje z uspešno premiero »Gospa ministrice«, ki nam je sicer že iz Drame dobra znanka, a bo po nekaj letih odmora vnovi močno razveseljevala ljubljance, posebno, ker je to spet vloga ki se Metki Bučarjevi imitno poda. Kinematografi so bili seveda vsi polni. Ne samo na Silvestrovo temveč tudi pri predstavah na Novega leta dan.

Prav izdaten užitek so si lahko privoščili tudi tisti, ki so silvestrovali ob radiu. Spet enkrat se je dalo precej uspešno sprehajati po etru in obiskovati najrazličnejše dežele. Naš domači radio je pritegnil k sodelovanju celo vrsto ljudi, ki običajno oskrbujejo zabavni spored in je silvestrovanje s petjem, godbo in šaljivimi nastopi trajalo še ured čez polnoč. Naši dve veliki sosedji Nemčija in Italija sta se tokrat prav živahno oglašala, zlasti z veselo poskočno glasbo, pa tudi ostali svet se je dobro zabaval. Praski radio je pred silvestrovanjem prenašal »Prodano nevesto«, francoski je oddajal med drugim opero (Carmen). Posebno zabaven je bil prenos iz

Beograda, kjer pa je bilo poskrbljeno tudi za nacionalno vzpodbudo. Vobče je treba priznati, da opravlja beograjski radio svojo nacionalno službo ob vsaki priliki prav častno in uspešno.

Novoletno jutro se je zbudilo mlačno in mračno, jug je nadalje topil sneg in grdo blati ljubljanske strehe in ulice. Po kavarnah in gostlinah je bilo še pono silvestrovskega vzdušja in tu in tam so se zasedele posamezne družbe v dolgih debatah, obravnavajoč največkratne probleme današnjih dni. Vse to je bilo podobno slovesu od tistega, od česar se neradi moramo ločiti. Najsi je bilo leto 1940 že nekoliko trdo, nam je vendar tako priraslo k srcu, da smo kar težavno stopili čez prag.

Slovo od življenja

v Silvestrovi noči

Policijska kronika ni v noči med Starim in Novim letom zabeležila nobenega razgrajanja, ki bi bilo prešlo dovoljeno mero.

Silvestrovanje v Mariboru

Maribor, novo leto

Po vseh javnih lokalih so bili zbrani Mariborčani in Mariborčanke k tradicionalnemu silvestrskemu slovesu od starega leta. Posebno živahno je bilo v Sokolskem domu, kjer je silvestroval matični Sokol, v Narodnem domu je silvestroval s svojimi prijatelji Sokol Maribor I., v pobreškem Sokolskem domu nacionalno in sokolsko Pobrežje v studenskem Sokolskem domu sokolski in nacionalni Studenci. Tudi gledališče je bilo polno zasedeno, uprizorili so opereto »Cigan barone«, o polnoči

V Celju sta se dva zastupila s plinom

Celje, na novo leto

Celjani zaradi resnih časov letos niso silvestrovali v tako velikem številu kakor sicer. Kljub temu pa so bile številne prireditve zadovoljivo obiskane in animirane, zlasti silvestrovanje Sokolskega društva Celja-matice v Narodnem domu in silvestrovanje, ki so ga priredili aktivni in rezervni oficirji v Oficirskem domu. Zaradi nove odredbe o policijski uri so bile zabave zaključene prej nego v zadnjih letih, v noveletni noči je bilo v mestu zelo živahno, z zadovoljstvom pa ugotavljamo, da ni prišlo nikjer do incidentov.

Pred enim letom sta se v svoji sobi poleg pekarnice Franca Jakliča na Mariborski cesti 26 v Gaberju zastupila dva pekovski pomočnika. Zakurila sta bila železno peč v sobi z ogljem. Pomoči je začel oglikov dioksid uhajati iz defektne dimniške cevi in je napolnil sobo. Zjutraj so našli oba po-

Pa tudi nesreč ni bilo toliko kakor druga leta. Okoli petih zjutraj je bila klicana reševalna postaja v Cigaletovo ulico kjer se je zastupila 16 letna služkinja Pevla Hrstovčeva. V zgodnjih urah, ko se je porajal prvi dan novega leta, je nesrečna Pavla odprla plinsko napeljavno, iz katere je začel uhajati plin, ki jo je kmalu omamila. Ko jo je gospodinja okoli 5. ure našla, je bila Pavla že nezavestna, a je še kazala znake življenja. Z reševalnim avtom so nesrečno mladenko takoj prepeljali v bolnišnico, kjer pa je kmalu umrla. Hrstovčeva je ba-je že večkrat izjavila, da ji ni do življenja in kakor da res ni imela nobenega upanja v lepšo bodočnost, se je poslovala od življenja prav v noveletni noči. Na zadnji dan starega leta se je nenadoma poslovila od življenja tudi upokojena tovarniška delavka Pogačarjeva Marija, stanujoča v spodnji Hrušici. Pogačarjeva se je okoli 12. ure mudila v škofevem dvorcu, kjer jo je nenadno zadela kap.

je sledila noveletna alegorija. Primadona gospa Jelka Igličeva, je vsem navzočim želela srečno novo leto, naker je bilo nagradno žrebanje, pri katerem je bila sreča naklonjena dvema dijakinja in dijaku. Vseposvoda so bile o polnoči, potem ko so bili zaključeni zabavni silvestrski sporedi, primerni skupinski nastopi. Tudi pe-neč se šampanjec je oznanjal prehod v leto 1941 vendar pa ne v tolikih količinah kakor v dobrih letih povojne konjunktore. Tudi zapitki so bili precej skromnejši.

močnika zastupljena. Eden je bil že mrtev, drugemu pa je zdravniška pomoč rešila življenje. Slična nesreča se je v isti sobi zgodila tudi v noveletni noči. Na Silvestrovo sta 52-letni pekovski pomočnik Mihael Cestnik in 17-letni pekovski vajenec Miran Kovač zakurila železno peč v svoji sobi z ogljem in legla v postelji. Zaradi pokvarjene dimniške cevi se je kmalu začel širiti oglikov dioksid po sobi. Ko ob treh zjutraj ni bilo pomočnika in vajenca na izpregled, ju je šel mojster buditi. Soba je bila napolnjena s strupenim plinom, pomočnik in vajenec pa sta ležala v posteljah nezavestna. Obvestili so takoj reševalno postajo, ki je ponesrečenca prepeljala z reševalnim avtomobilom v bolnišnico, kjer sta se kmalu zavedla. Če bi ju bili našli nekaj ur pozneje bi bila najbrž oba podlegla zastupljenju.

Iz velikega vojnega ukaza

Kakor smo beležili že v noveletnem »Jutru«, je objavil »Službeni vojni list« Silvestrovo obširen ukaz, s katerim je povišana vrsta aktivnih in rezervnih oficirjev. V čin armijskega generala je povišan poveljnik konjenice Aleksander Stojanovič, divizijski generala pa sta postala Zarko Majstorovič pri generalnem štabu in Milorad Radović pri pešadiji. Nova generalštabna polkovnika sta France Stropnik in Dragotin Gabrčič, dalje so povišani v polkovnike Franjo Užar in Josip Stefanovič pri pešadiji, Roman Domanik pri artileriji, Miroslav Nežmah pri konjenici, Pavel Cencić, Ferdo Gradšnik, Gustav Korčani, Ivan Dragičević, Zdenko Gorjup, Stanko Diklić in Dragotin Rubčić pa pri letalstvu. Novi generalštabni podpolkovniki so: Milan Prosen, Ernest Peterlin, Anton Švajger, Oton Čuš, Dragotin Helbich, Maksimilijan Maković, Vladimir Sirmik pri pešadiji, Stanislav Pirce pri konjenici, dr. Josip Kotnik pa kot zdravnik pri mornarici. Kapetan fregate je postal Alojz Cvrm. Nova majorja sta: Feliks Predan pri pešadiji in Andrej Pirce pri artileriji, novi kapitani korvete pa so: Boris Vilfan, Zenon Adamič, Josip Saksdia, Franjo Flego, Vladimir Podlesnik, Stanislav Cvrm, Bogdan Božič, Ernest Blažon in Kazimir Renčelj.

Novi kapetani 1. stopnje so: Anton Rupic, Jernej Viser, Franjo Rupnik in Alojz Drame pri pešadiji, Franjo Lužar pri artileriji. Novi kapetani 2. stopnje so: Peter Bizjak pri pešadiji, Alojz Kralj pri artileriji, Rudolf Najverštokovni in inž. Demetrijs Rebec v tehnični stroki pri mornarici, Novi poročniki so: Alojz Čretnik pri pešadiji, Milan Zdravčič in Emil Fidler pri avtomobilih, Viktor Dih, Ivan Felser, Franc Reš in Anton Kelem pri strojništvu. Nižji sanitetni pomočniki 1. stopnje so: Adalbert Zupanc, Ludvik Trošt in Milutin Acceto. Vojni pisarji 2. stopnje: Franc Cvlik, Martin Hlebec, Mehior Geržina; vojna pisarja 3. stopnje sta postala

Viktor Gorinšek in Dragotin Straža; nižji vojni tehnični uradniki 3. stopnje pri letalstvu so postali: Matej Vrančič, Dušan Bučar, Viktor Klaut, Janko Brenholz, Franc Godec, Karlo Ekart in Vilko Cirger. V veljavnost od 1. decembra 1940 so postali nižji vojni-tehnični uradniki 3. stopnje pri letalstvu: Franc Hribšek, Danilo Florenin, Ignac Senčar in Mirko Pan, nižja sanitetna pomočnika 4. stopnje pa Budislav Šuš in Milan Bučar.

NOVI REZERVNI KAPETANI

Rezervni kapetani 2. stopnje so postali pri pešadiji: Jože Kolbezen, Mirko Cujnik, Leopold Bonča, Alojzij Turko, Ivan Jančkovč, Ivan Cvetko, Franc Ostanek, Ante Mihec, Dragotin Pečnik, Josip Furman, Jože Lupša, Lojze Vrhovec, Karl Mchitig, Srečko Pečar, Vekoslav Božič, Franc Stukelj, Peter Suhadolc, Ivan Šiler, Josip Tavželj, Josip Ulaga, Ivan Traven, Janez Jošt, Vilko Fram, Rudolf Koblica, Andrej Debenak, Ivan Juvan, Vladislav Hribar, Anton Laznička, Jože Brezan, Rudolf Pirculin, Ivan Lokar, Dragotin Hlebec, Plurmad, Ernest Pichler, Ivan Lovrak, dr. Vladimir Murko, Josip Boštjančič, Josip Pihler, Milan Rudolf, Vladimir Vrhovnik, Janez Belec, Rudolf Jančar, Ciril Velepčič, Emanuel Francot, Zlatko Zel, Matija Vilfan, Oroslav Kraigher, Engelbert Gavez in Milan Fajdiga; pri artileriji: Leopold Korman, Ivan Elgec, Mirko Lindtner, Andrej Gabrčič, Milan Gregorič, Ivan Milčević, Zlatko Horvatič, Hrvoj Maister; pri konjenici Zvonko Suligoj, dr. Bogomil Imenšič in Jelko Rant. Pri inženjeriji Josip Zidar, Janez Genussi, Ivan Urek, Drago Jager, Ivan Mastinšek, Anton Supančič, Vladimir Karba, Leon Jerovec, Ivan Živic in Plus Žužek; pri letalstvu: Rudolf Rudolff, Franc Jurinec, Oton Senkovič, Franjo Pivka, Juro Rožman, Josip Cimerman in Josip Zinauer; pri saniteti: dr. Vence slav Arko, nadalje dr. Natan Munk, dr. David Braruh, dr. Milan Snitzer, dr. Pavel Freudenfeld in dr. Salomon Adanja.

Pred Barom se je potopila neznana ladja

»Politika« poroča s Cetinja:

V soboto okoli 7.45 se je slišala iz Bara močna kanonada, ki je prihajala z morja. Kmalu nato so zagledali na morju v gostem oblaku dima veliko tovorno ladjo, ki je hitela proti jugovzhodu. Ker je ladja vozila izredno počasi, so naše pristaniške kapetanije sklepale, da mora biti ladja močno poškodovana in so takoj poslale večje število reševalnih čolnov in ladjo »Zetske plovilbe« na pomoč neznanu ladji.

Kranjčani so dobrončrni

Poznamo Kranj po njegovi slikovitosti legi, po njegovi tradicionalni tomboli in še po marsikaki drugi odliki. Malokomu pa je znano, da imajo Kranjčani tudi izredno naklonjenost do naših gluhih in slihih.

Podporno društvo za gluho in sliho mladih v Ljubljani se ima največ zavaliti do brotljivosti nekaterih kranjskih podjetij za svojo uspešno zimsko pomoč siromašnim gojencem in gojenkam gluho in slihih. Ni-koli ne potrka zaman pri ravnanju s

Morje je bilo nemirno in čolni niso mogli hitro naprej. Ladja se je potopila, še preden so čolni prispeli do nje. To se je zgodilo okoli 9.20 ure.

Zaradi prevelike razdalje in slabega vremena se ni dalo ugotoviti, kolikšna je bila tonaža potopljene ladje, niti, koliko moštva je bilo na njej. Prav tako ni bilo mogoče ugotoviti, kateri narodnosti je pripadala ladja.

»Jugoslovke«, posebno naklonjenost pa mu izkazuje dobrončrni uprava tekstilne tovarne »Intex«, ki je samo lani sprebrala okrog 50 dečkom in dečkam toplo zimsko perilo. Če pomislimo, da druge naše tekstilne industrije skoraj brez izjeme in dosledno zavračajo prošnje te karitativne ustanove, kar je posebno čudno za kraje onstran Savinje, odkoder je v gluho in slihih pretežna večina otrok, potem moramo to dobroto Kranju šteti še v posebno zalugo.

Pa tudi med kranjskimi meščani ima

Podporno društvo za gluho in sliho mladih vsako leto več prijateljev in to po zgledni požrtvovalnosti županje ge Slave Česnje-ve. Koliko je bilo pisarjenja, da si je društvo prva leta pridobilo tudi v gorenski metropoli tucat članov, ki pa so se, kakor je to tudi drugod običajno pajav, stalno menjavali. Eni so zavrgli položnice, drugi pa se na novo pristopili. Gospa županja pa je ubrala drugo pot, ki je mnogo izdatnejša, dasi tudi zvezana z mnogimi nevednostmi. Vzela je nabiralno polo, pa šla pristiskati kljuko po mestu. Prvo leto je tako pridobila društvu 70 članov, lani pa je prekosila samo sebe, ko je izkazala na polji kar 163 članov in nabrala med njimi skoraj 5000 dinarjev. Kje ste druge gospe županje, ki bi tudi lahko računale na svoj vpliv in posnemale tak plamenč zgled človekoljubja do naših ubogih gluhih in slihih?

Najgorja vseh gluhih je gluha srca, je dejal znameniti francoski pesnik. Naši vrlji Kranjčani se lahko ponašajo, da jih to ne zadene. Vsem dobronikom naše gluho in slihih mladine daj Bog srečno in zdravo novo leto!

Spominu ravnatelja Rudolfa Pečjaka

Prijatelj Rudolf! Nenadno si nas zapustil brez slovesa si odšel. Beseda, ki sem jo hotel povedati, mi je obstala na jeziku, misel, ki sem jo mislil, se je prelomila. Dovolj da zapišem nekaj spominov!

9. maja 1891 se je v suhih Hinjah rodil Rudolf Pečjak. Posejal je gimnazijo v Novem mestu, nato prišel na ljubljansko učiteljsko, kjer je bil obdarjen l. 1912, z zrelimi in izpričevalom. Komaj se je razgledal v prvih mesecih službe, že ga je vojna vihra zanesla na sever in jug in ga vrnila 1918 v svobodno domovino.

Prvi med prvimi si se pripravljal v tečaj za izobrazbo učiteljev za meščanske šole v Mariboru in ga »čal kot odličnjak«. V tečaju si niso pridobili »amo višjega znanja«, temveč tudi svojo zvesto življenjsko tovarišico, ljubo Anico, ki ji je povila petero otročičev. Prišel si v Tržič, kjer si zbral v tržiško kulturno življenje tako globoke brazde kot morda nihče pred Teboj. Toda še tako velika delavnost izven šole ni nič v primeri s Tvojim delom, ki si ga opraviš v tržiški meščanski šoli. Žel si največje uspehe, ki jih more doseči vzgojitelj, žel si ljubezen dijakov, ki Te ne bodo nikdar pozabili.

Za nekaj časa si zapustil Tržič in nadzoroval si osnovne šole kranjskega okraja. Zakaj ni bilo mogoče uresničiti Tvojih idealnih načrtov o prenosu našega šolstva, o katerih sva tolikokrat govorila? Bo že res, da dnevni pojavi niso naklonjeni šolnikom.

Ustanovila se je meščanska šola v St. Vidu nad Ljubljano. Odsel si, da jo urediš in daš svoj pečat. Delo, ki si ga opraviš tu, bo napolnilo cele knjige. V boju s krajevnimi, Tebi in Tvoji šoli nenaklonjenimi prilikami, si ostal zmagovalec. V obrtnem šolstvu si dosegel silne uspehe in šentviški mizarji so Tvoji največji dolžniki.

Doraščajoča deca Te je prislila, da si se ogledal po Ljubljani. Dobili si ravnateljsko mesto II. deske mešč. šole. Hotel si s svojo izkušnostjo izpopolniti tudi mestno meščansko šolo. Naletel si na skale, ki jih ni mogel nihče pred Teboj, ki jih nisi mogel Ti in katerih ne bo mogel nihče za Teboj premakniti, kaj šele odstraniti.

Zrel mož je uvidel veliko pomanjkljivost meščanskih šol in jo skušal odstraniti. Spisal si tri zgodovinske knjige tako odlično, da so po njih posegle tudi srednje šole, kar je gotovo veliko priznanje. Podaril si meščanskim šolam dve slovenski čitanki za III. in IV. razred, ki sta želi splošno pohvalo. Mladini si podal igro »Kraljična s mrtvim srcem« in mnogo drugih spisov.

Po svetovnem nazoru različna niva v dvajsetih letih skupnega dela nikdar prišla niti z besedo nazvrat. Prijatelj si bil v najčistejšem pomenu besede, poštemak od nog glave. Tiste žive nitke v človeškem organizmu so se uprle Tvoji silni volji, omahnili si malo prej, predno si se srečal z očakom Abrahamom. Tvojemu svetlemu spominu večna slava!

Lajovic Albin

Naročniki »JUTRA« so zavarovani za Din 10.000!

Darujte za šolske kuhinje

V Sloveniji je po zadnjih podatkih okrog 70.000 šol obiskujočih otrok, ki nimajo zadostne hrane. Med njimi je nekaj desetletnikov, ki dobesedno gladujejo. Unija za zaščito otrok prejema skoraj vsak dan številne obupne prošnje od svojih krajevnih odborov, šolskih upraviteljev, občin, društev, javnih mladinskih zaščitnih delavcev, naj bi se nakazala njihovega kraja ali šoli podpora, bodisi v denarju ali živilih. V tem pogledu je najobupnejše v onih hribovskih občinah in naseljih, kjer so potrebe resnično največje, ki pa so tako skrite, da se jih le malokdo spomni, kadar je treba pomagati. Dolžnost vseh nas Slovencev je, da tem otrokom pomagamo. Sredstva Unije so premalen kos, da bi bilo mogoče zadostiti vsaj najnujnejšim prošnjam. Javnih kreditov v te svrhe doslej ni.

Tako nam ostaja na pragu letošnje negotove zime edina pot prošnje vse one, ki bi lahko kaj dali, da prispevajo. Zato po tem potu apeliramo na celokupno slovensko javnost, ustanove, društva, zasebnike itd., da pomagajo tešiti glad otrokom svojega naroda. Pošljite svoje prispevke v denarju ali v živilih. Karkoli je uporabljivo, vse bomo hvaležno sprejeli. Denar nakazujte na pošto čke račun št. 13.882 s pripombo: »za šolske kuhinje«. Sporocite nam količino in vrsto hrane, ki ste jo pripravljali nakloniti stradalnim otrokom, da vam takoj dostavimo obvestilo, kam jo boste poslali. Vse, kar boste poslali, se bo porabilo izključno za prehrano stradalnih otrok.

Vse prizadete prosimo, da vzamejo ta apel na znanje. Posebne prošnje se ne bodo pošiljale. Imena darovalcev bomo objavili v dnevnem časopisu.

Jugoslovenska unija za zaščito otrok, sekcija za dravsko banovino, Ljubljana, Aleksandrova 4.

Zajčjereja je dobičkonosna

V današnjem času skrbi za obstoj malega človeka opazovanje na rentabilno re-jo domačih zajcev. Skromne živale lahko redi vsak še tako reven delavec ali uradnik. Uspeh je zajamčen samo pri pasmi, ki je večja od navadnih zajcev prtilikavcev, ki jih redimo prosto v domačem hlevu. Z zajčjo rejo v živinskem hlevu se delajo velike napake, ker je živalca izpostavljen vsem nevarnostim (stradanju, pohodu itd.).

Če se kdo odloči za umno zajčjerejo, naj se obrne na okrajnega kmetijskega referenta, ki bo dragevolje dal potrebne informacije.

Omenjam, da interesent nima od domačega zajca samo meso, temveč ima še kožo, ki mu koristi, ako jo zna sam ustrojiti. Vsako sivo kožo dvojčane ali domačega živala si lahko ustrojiš sam, ako postopaš po naslednjem navodilu: na 6 komadov zajčjih kožic vzemi pol kg galuna, ki ga dobro skuhaš, da se popolnoma raztopi, in priden pest soli. Ko se vsa gnoča nekoliko ohladi, primešaj dve žlici pšenične moke (moko raztopi v hladni vodi). Ko je tekočina mlačna, vrži v njo kožice in jih dobro premešaj. Mešanje ponovi dnevno do šestkrat in pazi, da tekočina ne postaviš kam na prehladno mesto, ker se sicer združi galun in sol, ki povzroča nekako kašo v dlaki. Kožice morajo ostati v tekočini najmanj 6 dni. Potem kožice dobro operi s mlačno vodo in obesi v bližini štedilnika ali krušne peči. Posoda za namakanje kožic mora biti lesena ali pa emailirana. Kožice ne suši preveč dolgo. Ko se osušijo, jih ovlaži in zvij skupaj in ko bodo dobora vlažne, zgleda. Ko si navedeno storil, postosi naftalin, ki obvaruje kožice pred moli.

Postopaj po gornjem navodilu in zajčjereja se ti bo dobro obnesla s pečenko in pravilno ustrojeno kožo, ki te bo obvarovala mraza.

Zdolšek

Naše gledališče

D R A M A

Četrtek, 2.: Lepa Vida. Red četrek. Petek, 3.: Revizor. Red torek.

Sobota, 4.: Krog s kredom. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol.

Sprememba dramskega repertoarja za petek 3. t. m. Zaradi obolenj v dramskem ansamblu bo igrala drama v petek 3. t. m. mesto napovedanih »Ciganov« Gogoljevo komedijo »Revizor«, za abonma torek.

O P E R A

Četrtek, 2.: Vesele žene windsorske. Red B. Petek, 3.: zaprti. (Generalka).

Sobota, 4.: Sabaka kraljica. Premiera abonma.

Drevi bo za red B predstava Nicolajeva komične opere »Vesele žene windsorske« pod muzikalnim vodstvom dirigenta Antona Neffata in v režiji Draga Zupana. Glavno moško partijo Falstaffa bo pel Batetto, vesele žene pa Heybalova, Kogejeva in Ivančičeva. Nadalje bodo sodelovali v glavnih partijah Jamko, Lupša, Šladoljev, M. Sandin in Dolničar. Delo je našlo pri občinstvu živahen odziv, saj osvaja poslušalca z veseljem, šegavim in komičnim dejanjem ter gladno glasbo.

ŠENTJAKOBKO GLEDALIŠČE

Sobota, 4. ob 20.15: Gospa ministrica. Nedelja, 5.: ob 15.15: Princesa in pastirček. Popoldanska predstava. Ob 20.15: Gospa ministrica.

Nenadno je preminil naš srčno dobri, ljubljani mož, oče, stari oče, tast, gospod

Josip Hauck

podjetnik in posestnik

Pogreb blagega pokojnika bo v petek, dne 3. t. m. ob pol. 16. uri iz hiše žalosti na tukačevje pokopališče.

TRBOVLJE, dne 1. januarja 1941.

ZALUJOČA ŽENA Z OTROKI

Domače vesti

* Za regulacijo draginskih dostav starokopkovec bratovskih skladnic je naklonil gospod ban dravstve banovine dr. Marko Natlačen iz banovinskih sredstev Glavni bratovskih skladnic v Ljubljani enkratno izredno podporo v znesku 1 milijon dinarjev.

* Velika gradbena delavnost v Beogradu. Vsem težkim razmeram vkljub so tudi v preteklem letu v Beogradu precej živo zidali nove hiše, predvsem v ozemlju in širšem središču. Izdanih je bilo 480 dovoljenj za vstitev v nove hiše. Da je bila gradbena delavnost tako živahna je zahvaliti dejstvu, da so se vsi, ki so nameravali zidati, še pravočasno oskrbeli s potrebnimi gradivom.

* Novi grobovi. Nepričakovano in šele 52 let star je umrl v Ljubljani g. Ivan Šturm, inšpektor državnih železnic. Pokojnik je kmau po zedinjenju prišel z naših južno-železniških prog v centralo, k takratnemu obratnemu ravnanstvu v Ljubljani, ki je uspešno sodeloval pri urejanju personalne službe. Pozneje je prešel v računsko stroko in je bil zadnja leta dodeljen računovodstvu pri ljubljanski direkciji, kjer je užival med tovariši in starejšimi nameni spoštovan. Bil je zmeren, krepkega zdravja in dobre volje saj se je zelo rad zatekal v naravo, predvsem v naše planine, bodisi poleti ali pozimi. Zato je njegova nenadna smrt še mnogobojno žalostno odjeknila med njegovimi številnimi prijatelji in znanci. Pogreb ugledega pokojnika, ki je zapustil vdovo, hčer in s. na bo danes ob 16. iz kapelice Sv. Andreja na Zalah. — V Kamni gorici je umrl v 78 letu starosti, ugledni posestnik g. Luka Lazar. Pokopali ga bodo danes ob 16. — V Trbovljah je umrl g. Josp Hauck, podjetnik in posestnik. Pokopali ga bodo v petek ob pol 16. — Pokojnim blagospomin, žalujočim naše sožalje!

* 49.000 dinarjev je prištedil državi. Na licitaciji, ki je bila nedavno v Kavardaru zaradi prenašanja državne pošte, se je pojavil nenavaden licitator. Ko je siromasti šofer Dimitrije Stenkač videl, da bo ostal zakup za prenos pošte v rokar njegovih bogatih konkurentov, ki so zahtevali za to 49.000 dinarjev, se je ponudil, da bo prenašal pošto zastoj. Ko pa to ni moglo biti sprejeto, je pristal na 25 par odškodnine. Njegovo ponudbo so sprejeli in tako je država prištedila 49.000 dinarjev.

* 21 milijonov dinarjev je odobrenih za razširjenje proge Solin-Split in za povečanje postaje Split-predmestje. Za prvi obrok je generalna direkcija železnic že odobrila zagrebški direkciji 1.200.000 din kredita. Ta vsota je potrebna za odkup potrebnega zemljišča.

* Kdo je kriv? Ponekod je na pošta prav za božič zmanjkalo znamk po 50 p in po 1 din, kar je povzročilo razne nevednosti in kritike. Poštne uradi so pošljali stranke v trafike, češ da teh znamk najbrž še imajo. Poprej se je isto dogajalo včasih z nakaznicami in poloznicami. Kdo je kriv da niso poštne uradi dovolj in o pravem času založili s potrebnimi znamkami in tiskovinami? Če so uradi sami tega krivi, potem je treba napraviti red; če pa je morda procedura naročevanja znamk in tiskovin tako zapletena, da se zaradi tega primerjajo opisane nevednosti, potem je pač treba zadevne predpise izpremeniti da ne bo trpela država škoda in da ne bodo ljudje zavabljali.

* Zanimiv protest odločne mladenke. Iz Sremske Mitrovice poročajo: Že nekaj dni imajo Mitrovčani svojevrstno senzacijo. Po ulicah se sprejaha kljub snegu in ledu bosa mladenka Jovanka Radotičeva. Pravi, da ji to nič ne škoduje, odločila pa se je k temu, ker so cene obutvi hudo narasle. Baje je v Mitrovici neki čevljar zahteval za par čevljev 800 din, najcenejši čevlji pa so 300 din. Bosa mladenka hoče s svojim protestom opozoriti oblastva na one čevljarje, ki so preveč navili cene.

* Mazilo zoper zameglitev stekla je izumil policijski uradnik Bora Nikolič. Po osmih letih naporov dela in preizkušanja se mu je, kakor čitamo v »Politiki«, posređilo sestaviti mazilo »borin«, s katerim je treba namazati steklo na avtomobilu avtomoblu, tramvaju lokomotivi (all krila letala) in steklo se ne bo orosilo in ne bo več toliko prometnih nesreč. Na poskusni vožnji Beograd-Avala z avtomobilom, ki je vozil s hitrostjo 80 km, se je mazilo dobro izkazalo. Nikolič je dal svoj izum že patentirati.

FRANZ JOSEF GRENCICA
REG. S. BR. 22365 od 18. I. 1940 g.

* Smrt mladenke v pokvarjenem dvigalu. V torek popoldne se je pripetila huda nesreča v večnadstropni beograjski hiši v Knez-Mihajlovi ulici. Stirnateljna krojaška pomočnica Danica Pejićeva, zaposlena v krojaškem salonu Marije Sadvoske, se je peljala z dvigalom v četrto nadstropje. Ko je hotela izstopiti, so vrvi dvigala nenadoma zdrknile s koles. V trenutku je bila Danica vsa zmečkana med zidom in dvigalom, ki se je bilo ustavilo med tretjim in četrtn nadstropjem. Izidnila je, preden so ji mogli ljudje priskočiti na pomoč.

* Iz zameotov izkopani vlaki. Kakor smo poročali pred dnevi, je na progi Skopje-Tetovo obitalo v snegu sedem vlakov. Po večdnevnom marljivem delu so krčno izkopali vse te vlake. Iz snega in jih odpravili v Skopje in v Tetovo. Med Tetovom in vasjo Željino je bil prav tako v snegu tovorni vlak s tremi lokomotivami, ki pa so ga tudi že osvobodili in poslali naprej. Vzpostavljeno je promet na progi Tetovo-Skopje in Tetovo-Gostivar. Še vedno pa je zatrpna državna cesta preko planine Vlahinice na pol dolini reke Radike. Tod so se na dveh krajih vsuli plazovi snega, zemlje in kamenja. Delavci, ki so tu zaposleni pri čiščenju, so morali odstraniti preko 1000 kubikov zemlje in snega.

... predstavništvo v Lizboni bo v kratkem ustanovljeno. Pobudo za to preprosto ustanovo je dal la lanska katastrofa parnika Dubrovačka plovidbe »Rab«, ki ga je potopila neka pod mornica. Na »Rab« je bil kapetan Ive šević iz Dubrovnika. Ko se je s posadko rešil in prišel v Lizbono, je v teku dveh mesecev spoznal strahotno bedo, kateri so tam izpostavljeni naši pomorščaki in lastniki parnikov. Ko se je vrnil v domovino je napisal zunanjemu ministru dr. Cincar-Markoviću obširno pismo. Ugotovil je, da naš častni konzulat v Lizboni nikakor ne podpira naših pomorščakov. Zato je rešil, da portugalski metropoli ustanovi redni konzulat. Lizbona je ena izmed najpomembnejših luk, kjer pristajajo naši parniki, razen tega je tam pravcata borza pomorske službe. Zunanji minister je odgovoril kapetanu ševiću, da je že stori potrebno za ustanovitev našega rednega predstavništva v Lizboni in da se bo to zgodilo v najkrajšem času.

* Pošten tat se je našel v vasi Plovnem, nedaleč od Novega mesta. Tat se je ukraedel v hišo Josipa Sedlačina in ukraedel različne predmete v vrednosti okoli 5000 din. Takoj so bili poklicani orožniki. Ko so prišli pogledat v hišo Josipa Sedlačina, je neznan tat že vrnil ukradene predmete. Vrgel jih je verjetno skozi odprto okno v hišo, nato pa skesano izginil.

* Nezmernosti v pijači ni konca. Tihomir Gjurčić iz Trnjana se je pred dnevi napotil v vas Gredetin, da bi dal zmlati žito. Ker ga je zeblo, je stopil v krmno, da bi se ogrel. V krmni so sedeli pijani fantje in izpraševali po človeku, ki lahko naenkrat izpije pol litra žganja. Tihomir se je ponudil, da ga izpije liter in pol. Ko je izpil drugega pol litra, se je onesvestil in se ni več prebudil.

za smučarje !!!

Smučarski dresi, hlače po najnovejšem kroju, bluže iz balonske svile ali volne: o meri v prvovrstni izdelavi
Modni salon SOUVAN - CO
Mestni trg 24

* Roparski umor na Krku. V noči na Silvestrovo so neznan razbojnik umorili posestnico Marijo Ožaničevico v Vrhniki na otoku Krku. Udriši so v njeno hišo skozi dimnik. Po umoru so ukradli njene prihranke. Orožniki še niso mogli ugotoviti, kolikšen je bil plen. Prijeli so dva sumljivca. Zločin je zbudil na vsem otoku Krku mnogo ogorčenja, ker so zločini v teh krajih prav redki.

* Smrt zaradi klofute. Posestnik Stjepan Krušić iz vasi Pikraje pri Krizevcih se je sprl s svojim bratom in ga med prigrum udaril. Njegov oče Vilim ga je jezi stopil v hlev, prilekel izpod sona lovsko puško in brata ustrelil.

Iz Ljubljane

u— V šentjakobskem gledališču bodo ponovili v soboto, ne.ejlo in na praznik 6. t. m., vselej ob 20.15, zabavno Nušičevcevo vesolje »Gospa ministrica« z gospe Bučarjevo v naslovni vlogi. Igra je pri obeh dosedanjih uprizoritvah izvrstno uspešna. Dvorana je bila obakrat polna do zadnjega kotička. Gledalci odhajajo od predstave zelo zadovoljni. Ker pri obeh predstavah mnogo ljudi ni dobilo več vstopnic, jih kupite že v naprej od danes dalje. V nedeljo 5. t. m. popoldne ob 15.15 pa bo četrta uprizoritev Golieve mladinske igre »Princeska in pastirček«, ki tako navdušuje naše malčke, da so jo nekateri videli že večkrat.

u— Pevski zbor Gasilske Matice bo imel drevi ob 20. uri skupno (ne deljeno) vajo vsega mešanega zbora.

Iz Celja

u— Iz celjske štatištike. Lani je bil v Celju izvršen 1 umor, ko je 12. februarja zvečer razbojnik Haco na Sp. Hudinji umoril orožnika Ivana Medena. Lani je zabeležila celjska policijska kronika več zločinov in prestopkov nego leta 1939., skupna škoda pa je bila manjša. Lani je bilo izvršenih 332 tatvin s skupno škodo 186.000 din, leta 1939. pa 283 tatvin s skupno škodo 220.889 din. Lani je bilo izvršenih 12 vlomnih, 58 kolesarskih, 7 žepnih in 255 drugih tatvin. Število tatvin koles je lani nasproti letu 1939. padlo, pač pa je bilo več žepnih tatvin. Lani je bilo zabeleženih 15 prevar s škodo 9788 din nasproti 36 s škodo 18.334 din v letu 1939 in 16 poneverb s škodo 20.425 din nasproti 27 s škodo 16.513 din v letu 1939. Celjska policija je lani uspešno obravnavala 225 tatvin, 33 prevar in 22 poneverb ter 255 različnih kazenskih prestopkov. Lani je bilo aretiranih 88 oseb nasproti 82 v letu 1939. Kaznivih dejanj zoper osebo varnost je bilo 25 med temi 11 težkih telesnih poškodb. Lani je bilo v Celju 9 požarov, skupna škoda pa je znašala 216.500 din. Zaradi nepravilnosti je nastalo 8 požarov, požar gospodarstva poslojpa je. Adele Dečkove v Gaberju pa je bil podtaknjen. Po tuji ali lastni krivdi je izgubilo življenje 15 oseb, 4 osebe so izvršile samomor, izvršen je bil 1 umor, 10 oseb pa je izgubilo življenje po nesrečnem naključju. V Celju je 131 društev, med temi 8 viteških, 8 narodno obrambnih, 38 stanovskih, 33 prosvetno kulturnih, 11 podpornih, 9 zabavnih, 8 mladinskih, 6 gospodarskih organizacij, 5 sportskih društev ter 4 gasilske in reševalne čete.

u— Celjani so tudi na Silvestrovo obdarili policijske stražnike. Kakor na božični večer, so Celjani tudi na Silvestrovo obdarili osebje policijske straže z gotovino in blagom in tako še enkrat izrazili policijski svoje priznanje za njeno naporno in požrtvovalno službo. Osebe policijske

straže se vsem dobrotnikom najiskrenejše zahvaljuje za njihovo naklonjenost.

u— Umrla je v torek v Ispavčevi ulici v Celju v 76. letu starosti zasebnica ga. Mila Pauereva, tača odvetnika g. dr. Dragotina Vrečka v Celju. Pokojno so prepešali iz Celja v Braslovce, kjer bo pogreb anes ob 14. Na novega leta jutraj je mrla na Masarykovem nabrežju 13 v starosti 56 let ga. Antona Rebernikova, žena železniškega strojnika g. Karla Rebernika. Pogreb bo jutri ob 15. iz hiše žalosti na kolikšni pokopališče. Pokojnika bodi ohranjen lep spomin, svojem naše iskreno sožalje!

u— Uspešen lov za žeparko. V torek okrog 16.30 se je 30letna delavčeva žena Marija O. z Ostrožnega pri Celju slučajno sestala na Glavnem trgu z zasebnikom Marijo S. iz Celja. Delavka je nagovorila Marijo S. in ji med razgovorom pokazala neke vinjene moške. Ko se je Marija O. ozrla na omenjene moške, ji je Marija O. segla žep in ji izmaknila denarnico, v kateri je bilo 60 din in zlat prstan, nato pa izginila. Marija S. je takoj opazila tatvino in ohitela za tatvico, ki je bežala z Glavnega trga po Kralja Petra cesti, Kovaški, Gubčevi in Žerjavovi ulici v Razlagovo ulico, kjer sta jo končno dva moška prišla in nato izročila stražniku. Poleg ukradenih denarnice so našli pri Mariji O. še dve prazni denarnici in eno denarnico, v kateri je bilo 150 din. Ko so ljudje pred kratkim čakali na mestnem poglavarstvu na petrolejske izkaznice, so bile izvršene tri žepne tatvine. Zidarjeni ženi Angeli K. z Dobrove je nekdo izmaknil denarnico s 350 din zasebnici Antoniji B. z Glavnega trga denarnico z 220 din delavčevi ženi Angeli V. iz Celja pa denarnico s 40 din. Že takrat so osumili Marijo O., da je izvršila omenjene tatvine. Ker pa niso ničesar našli pri njej, so jo izpustili. Skoraj gotovo je, da je Marija O. izvršila tudi omenjene tri tatvine.

Iz Maribora

u— Davačna uprava za mesto Maribor razglasi da je treba plačevati specialni doprinos od 1. decembra 1940 dalje z naloženimi znamkami in sicer bodo morali delodajalci, ki plačujejo uslužbenški davek v znamkah, plačevati tudi specialni doprinos v znamkah. Ostali delodajalci, ki plačujejo uslužbenški davek v gotovini, bodo plačevali ta davek še naprej v gotovini. Posebne znamke za specialni doprinos se prodajajo po trafikah. Delodajalci se opozarjajo, da morajo do 31. januarja predložiti knjižice za uslužbenški davek na pregled.

u— Veliko zanimanje kaže kulturni Maribor za sobotno gostovanje zagrebškega gledališča v mariborskem Narodnem gledališču. Predstava bo nudila priliko za iskro narodno kulturno manifestacijo.

u— Smrt na kosa. V Nekropoli ulici št. 4 je umrl zvanik dr. žel Filip Skok. star 52 let, v Nasipni ulici 38 na Pobrežju pa 68letni zasebnik Alojzij Hojnik. Žalujočim svojem naše globoko sožalje!

u— Ves sneg je v Mariboru skopnel. Mraz je tudi na štajerskem tako zelo popustil, da smo imeli na novo leto jutraj najnižjo temperaturo 4 C nad ničlo, dočim je bila na Silvestrovo maksimalna temperatura celo 8.9 C nad ničlo. Pri tezenski vremenski postaji so večer ugotovili, da je sneg v ravnini popolnoma skopnel. Za mariborski okoliš napoveduje tezenska postaja spremenljivo oblačno in toplejšje vreme.

u— Silvestrovske najdbe. Upokojeni stražnik Anton Kamušić je našel v dvorani Sokolskega doma na Silvestrovo 300 dinarjev, krojaški vajenec Anton Zorko pa je našel na cesti na Pobrežju zavoj z blagom za ženske obleke. Lastnika dobita svoje stvari na policiji. Trgovčeva žena Celestina Deutsch je izgubila na Aleksandrovi cesti denarnico, v kateri je bilo 230 din.

MILEX
NOVOVRSTEN ŠAMPON
BREZ ŠKODLJIVEGA
MILA TEMELJITO OPE-
LA SE TER JIM DA LEP
SIJAJ IN PROZNOST.
TUDI ZA OTROKE IDEALN ŠAMPON!
DIN 6-
DROGERIJA
KANC
LJUBLJANA
MARIBOR

u— Opeko je metal s streh nočni vihar v noči na sredo. Vihar so čutili posebno na periferiji, kjer je z nekaterih streh metal strešno opeko. Med drugim je vihar, ki je trajal od dveh do štirih jutraj, poškodoval nekoliko tudi tezenski hangar.

u— Namesto v Ameriko nazaj čez mejo. Skrivaj je prišlo čez mejo pri Lučanah enajst židovskih beguncev. Hoteli so k nekaterim sorodnikom in znancom v Zagreb in Banja Luka, nekateri pozneje celo v Ameriko. Toda zajeli so jih in odpredali nazaj čez mejo. Vsem je bilo videti, da so duševno mnogo pretrepali. Čez mejo so prišli brez sredstev. Mož starejše begunka živi kot krojač v Zagrebu, pa ne moreta žena in hčerka k njemu.

u— Lobanjo je si poškodovala pri padcu zasebnica Ana Škrbinčeva in sicer v bližini benecne črpalke pod kavarno »Jadranc«. Nezvestavo so jo mariborski reševalci prepeljali v bolnišnico.

u— Silvestrovske vlomilce. Noč od torika na sredo so izkoristili za svoje kriminalne namene vlomilski zlikovci. Med drugim so se vthotapili v stanovanje Rižnarjevih v Pipuševi ulici št. 2, kjer ni bilo nikogar doma. Pretaknili so vse kote. Odnegli so 1500 din gotovine. Verjetno je, da so morali storilci domače razmere dobro poznati. S pomočjo ponarejenih ključev so prišli vlomilci v stanovanje Uršule Močnikove na Pristanu št. 6. Očneli so 1800 din gotovine in vložno knjižico Spodnještajerske ljudske posojilnice z vlovo 700 din. Policija vneto poizveduje za zlikovce.

u— Okradena natakarica. Iz žepa natakarice je tatinski zlikovec odnesel natakarico Mariji Gajškovi, ki je uslužbena v Vlahovičevi gostilni na Aleksandrovi cesti, kuverto, v kateri je bilo 700 dinarjev gotovine. Za osumljencem poizvedujejo.

Iz Ljutomer

u— Iz Ljutomer zveze se je potegujejo gospodarski krogi obmurskih sredov. Poslali so ministrstvu prometa prošnjo, naj se vpostavi boljša zveza proti Mariboru in Ljubljani z dvema vlakoma, ki bi se lahko uvedla brez velikih težav in stroškov. Iz Murske Sobotice odhaja osebni vlak št. 8727 ob 18.27 ter dosepe v Ormož ob 20.01. Ta vlak nima v Ormožu zveze ter čaka tam do drugega dne,

V dobi krize

prosimo, da postanejo tudi imovitejši in podjetja naročniki

»LJUBLJANSKEGA ZVONA«

najstarejše slovenske kulturne revije. Naročnina 120 din.

ko se ob 5.14 kot vlak št. 8722 vrača v Ljutomer in Mursko Sobotu. Ta vlak naj bi vozil od Ormoža do Fragerskega in bi tam imel zvezo na Maribor in Ljubljano o.dn. Zagreb. Potem bi se naj vračal v Ormož in tam prenočil. Tako bi sreza Ljutomer in Murska Sobotu dobila večerni zvezo z Mariborom in Ljubljano, kar bi bilo velikega pomena. Zdej morajo n. pr. potniki za Maribor in Ljubljano odhajati na proгах Ljutomer—Gornja Radgona in Ljutomer—Murska Sobotu rano popoldne, kar je posebno neugodno za številne lastnike vinogradov, bivačih izven sreza Ljutomera pa tudi za mnoge potnike, ki imajo v Ljutomeru, Gornji Radgoni ali Murski Soboti poslovne opravke. Drugo zvezo naj bi omogočila preložitve tovornega vlaka št. 8763, ki odhaja iz Ljutomera ob 11.55, pa bi lahko odhajal prej in sicer tako, da bi potniki imeli zvezo z brzim vlakom za Maribor in Ljubljano. Tako bi se spet brez težav vpostavila prejšnja najhitrejša zveza z Ljubljano, ki jo prebivalstvo prizadeti krajev zelo pogreša.

u— Za božično Kola jugoslovenskih sester so še darovali naslednji gg. o.dn. ustanove po 500 din: dr. Adolf Salberger in občina Ljutomer. 200 din Ivan Herndl po 100 din Gregor šasel in trvdka Janko Sušec. Iz svojega naklonila socialnim ustanovam ob smrti dr. Antona Korošca je Delavska zbornica v Ljubljani nakazala tukajšnji šolski kuhinji, ki jo oskrbuje Kolo jugoslovenskih sester din 300 za nabavo živil. Vsem darovalcem v imenu ubožnih otrok prisrčna hvala!

u— Veliki ples tukajšnjega Aerokluba bo 5. januarja. Ker je znana agilnost naše letalske mladine, vlada za to prireditev veliko zanimanje.

u— Preiskava o vlomih, ki jih je zagrešila tatunska družba bratov Hericev iz Kokorčev, kaže, da je bilo udeleženih več oseb, nego se je prvotno domnevalo. Tako je zdej dognano, da so vlomilci imeli pajače tudi na Krapju blizu Ljutomera in da so med njimi tudi ženske, ki so ukradene živila kuhale, pekle in drugače pripravljale za pojedine. Nekaj najdene vlomilskega plena je shranjenega v Ljutomeru: deli koles, ki bodo najbrž pojasnili, kam so izginili mnogi bicikli, ukradeni v zadnjem času, dve vreči razne posode, krožnikov, aparat za varenje, razno drugo orodje in celo velika pištola sistema Steyer na 12 streliv. Torej se je Feliks Heric, ki se je nekaj časa učil ključavnicarstva in je bil menda glava družbe, pripravljval dobro na nove podvige in tudi na obrambo. Med osumljenci je znani Belec z Grlave, ki je bil zaradi vlovov že večkrat zaprt.

Iz Zagorja

u— Snega smo d'bili kar preveč, pravijo naši smučarji, ki jim letos ni treba daleč zdoma, saj je po našem hribovju smuka skoraj nepriklapna zaradi preobilne podlage. Mladina z odraslimi vred se letos zlasti posveča tudi sankanju. Na videz ta vožnja ni nevarna, vendar je vsako leto nekaj nezgod in tudi letos nismo brez njih. Nekega fantka so že morali prepejati v ljubljansko bolnišnico.

Iz Škofje Loke

u— Božičnica za mladino deške šole v Škofji Loki je tudi letos na moč lepo uspešna. Božičnico sta priredila skupno šola in Kolo jugoslovenskih sester. Odbojnice KJS, učiteljski zbor in mladino je nagovoril šolski upravitelj g. Karol Jeretina, ki je zaključil svoja vzpodbudna izvajanja z zahvalo KJS in vzkliku Nj. Vel. kralju Petru II. Spregovorila je tudi predsednica KJS ga. Ljuba Lendovškova, ki je opozarjala mladino na njene dolžnosti, spomnila pa se je tudi Nj. Vel. kraljice Marije in vsega kraljevkega doma Karadordjevičev. Mladinski pevski zbor je nato zapel več božičnih pesmi, sledila je vrsta deklaracij, nato pa obdarovanje. Mladina je prejela perilo, blago za obleko in pecivo. Vseh obdarovancev je bilo 63 z onimi, ki so prejeli le manjše darove, pa okrog 100, KJS je podprlo tudi božičnico na deklški šoli.

„Gozdarski vestnik“

V Sloveniji, ki ima okrog 700.000 ha gozdov, torej več kakor je obdelane zemlje, je gozdarstvo vezano s kmetijstvom, važnejša gospodarska panoga kakor samo kmetijstvo. Koliko dohodkov nam donaja naše gozdarstvo, lahko izračunamo že iz tega, da je letno v dravski banovini posekanega okrog 2.200.000 m³ lesa. Kljub temu da kmetijstvo donaja manj kakor gozdarstvo, pa imajo naši oratarji svoj lepo urejen kmečki časopis »Kmetovalec« že nad 50 let, dočim smo dobili svoje gozdarsko glasilo »Gozdarski vestnik« šele pred dobrima dvema letoma.

Vprav to, da tako dolgo nismo imeli glasila, ki bi učil našega kmeta v gozdarstvu in daljal navodila lesnemu industrijalcu in lesnemu trgovcu, kaj dobro priča, kako slabo smo poučeni v gozdarstvu in kako dolgo se nismo zavedali, kako važno je naš gozdarstvo za našega kmeta. Kako pa se gozdarstvo pri nas razvija, lahko čitamo tudi v prirodi, v naših gozdovih. Že površen pogled čez naše kmečke gozdove pove vse. Tam na pobočju vidiš redko, iz debelih, na pol trhljih stvorov rastočo bukovino, poleg nje staro, z najrazličnejšo gozdno navlako zaraščeno poseko, za obojeznimi senoži, na katerih se nahaja nekaj širokovejih smrek, pa se bohotno rži lesčevje in razno drugo grmičje. Le tu pa tam najdemo kakle lepo urejene, z lepo smrekovino in jelovino porasle gozdne parcele. Že to in pa slabe vodne žage samice nam pričajo, da nismo imeli in tudi zdej nismo imeli slovenskega gozdarskega glasila. Kar se je bilo zgodilo dobrega in uredilo v naših gozdovih, je bilo urejeno, z malimi izjemami, po priklaskom državnih šumarskih organov.

V letu 1933 so pričeli šumarji, ki so videli vse ogromne napake v našem gozdarstvu, razmišljati o potrebi ustanovitve zadreznega gozdarskega lista. Šele 1. 1939 se je rodil prvi sad in izšla je prva številka »Gozdarskega vestnika«, ki ga še vedno zelo marljivo urejuje naš gozdarski strokovnjak šumski inženjer Stanko Sočdek.

Ker »Gozdarski vestnik«, ki izhaja vsako leto v desetih številkah in obsega okrog 240 strani, obravnava vsa važna gozdno-gospodarska vprašanja in zadevščine, je nujno potreben našim kmetom, posestnikom gozdov, lesnim industrijalcem kakor tudi lesnim trgovcem. Šele če naš »Gozdarski vestnik« marljivo čitamo, spoznamo, kako zelo se šumari in kako slabo šumari po naših gozdovih in kako slabo gospodarji z našim najvažnejšim gospodarskim prideikom, z lesom.

V listu čitamo imenitne, lahko razumljive članke izpod peres raznih gozdarskih strokovnjakov. Gradivo je razdeljeno v: razprave, obvestila, gojenje gozdov, varstvo gozdov, izkoriščanje gozdov, izmero lesa, predelavo lesa, lesno trgovino, cene, zakonite predpise, tarife in prevozne predpise, književnost in društvene in osebne vesti jugoslov. gozd. združenja. V zadnjem letniku pa so obravnavane tudi lovske zadevščine, ki so več ali manj povezane z gozdarstvom.

List, ki je tiskan na lepem papirju, je tudi primerno ilustriran. Kakor pri raznih naših revijah, bi bilo tudi pri »Gozdarskem vestniku« želeli nekoliko bolj jasnih in izrazitih slik.

»Gozdarski vestnik« izhaja v Mariboru.

Občni zbor podružnice SVD Ljubljana I

Preteklo soboto je imelo Sadržarsko in vrtnarsko društvo, podružnica Ljubljana I, svoj redni občni zbor, katerega se je udeležilo le majhno število članstva kljub temu, da ima društvo nad 400 rednih članov.

Občni zbor je otvoril predsednik dr. Spiller-Muys, nakar so sledila poročila posameznih odborov. Iz njihovih poročil se da ugotoviti lep napredek društva. Člani so sodelovali pri raznih razstavah, tako tudi na ljubljanskem vselesnem, uspešno. Pridno je bil na delu tudi vrtnarski odesk, kar je razvidno iz obširnega poročila, ki nam ga je podal predsednik odeska. Nabavljeno je bilo nekaj orodja in škroplilnic, razen tega pa je društvo še po svojih močeh podpiralo svoje članstvo.

Sledile so volitve novega odbora. Za predsednika je bil ponovno izvoljen dr. Spiller-Muys, v ostali odbor pa gg.: predsednikov namestnik prof. Anton Lovše; odborniki: Franc Pirnat, Ružka Barle, Teodor Drenik, Franc Zelenik, Vinko šimenc, Anton Kaluža, Josip Olup, Avgust Ložar, Josip Jermol, inž. Levstik, inž. Bajec, Josip Schiemer, preglednika: nadzornik Josip Strekelj in Anton Sustersič. V vrtnarskem odesku so gg.: Franc Zelenik, Joško Vavpotič, Franc Jenko, Oskar Keržnik, Jože Kregar in Franc Trunkelj; namestniki: Albert Jager, Anton Kaluža, Josip Jermol in Albina Klemenčič; preglednika: nadzornik Josip Strekelj in Valentin Kunovar.

Zaradi preužitka smrt in robija

Nova mesto, decembra Na Laporju pri Čejnčah je pred leti kupil posestnik Erste Franc. malo posestvice s hišo in gospodarskim poslopjem od Antona Deropišča m. in obenem prevzel vknjiženo služnost stanovanja in vsa bremena preužitka v korist prodajalčevega očeta Antona Deropišča st.

Ker Erste Franc ni dajal redno užitka, je v zadnjem času Deropišči grozil Ersteru s tožbo. 4. novembra lani je Erste Franc v razburjenosti planil na Deropišča in mu prizadel lahko telesno poškodbo Zadeva se je obravnavala pred okrajnim sodiščem in je bil Erste obsojen na 300 din denarne kazni. Erstetovi so pričeli razmišljati, kako bi se s simega užitkarja za vedno iznebili. S to mislijo se je mnogo bavil Erstetov 23-letni sin Jože, ki je v kratkem nameraval prevzeti očetovo posestvo s s tem pa tudi kar tri užitkarje nanckrat, pok. Deropišča Antona, svojega očeta Franca in mačeho Marijo.

Ker bodoči gospodar ni našel drugega, izhoda, kako bi se rešil užitkarja Deropišča st. se je končno odločil, da ga umori. Svoj namen je fant uresničil 28. avgusta. Pred 4. uro je vstal, vzel svojo lovsko puško, s katero jo je mahnil v kake 4 km oddaljeni Lapor, kjer je stanoval užitkar Deropišči. Erste Jože je prišel tja tako zgodaj zjutraj, ker je vedel, da Deropišči zelo zgodaj vstaja in hodi na njivo nabirat fižol in drugo sočevje. Njiva, kamor je hodil Deropišči po fižol, leži v dolmini pod hišo. Ob potu raste goste grmovje — za grmovjem pa se razprostira gozd. Za grmovjem se je Erste vlegel in pripravil puško za strel. Deropišči je prišel na njivo, kjer je pričel obirat fižol. V oddaljenosti kakih 15 korakov je Erste sprožil strel, ki je zadel Deropišča v hrbet tik pod tilnikom in je bil smrtonosen.

Za zločin se je zvedelo okrog 11. ure. Pri pri poizvedbah so orožniki iz Kronovega, ki so izsledili zločinca, zvedeli od storičevega malega polbrata, da je Jože šel usodnega jutra zgodaj od doma. Imel je pri sebi lovsko puško. Ko ga je polbrat vprašal, kam da gre s puško tako zgodaj, mu je Jože odgovoril: V gozd jazbeca čekat.

Spočetka je Erste Jože trdovratno tajil, da bi on usmrtil Deropišča. Kasneje pa je fant odk

SPORT

Med uspehi in neuspehi...

Kratek pregled lanskih sportnih dogodkov v plavanju, tenisu in tabletenisu ter še ostalih panog, ki so pri nas udomačene

Ker smo morali v noveletni številki našega lista del članka s pregledom najvažnejših lanskih sportnih dogodkov v raznih sportnih panogah zaradi pomanjkanja prostora odložiti, ga danes izpolnjujemo še z ostankom. Omeniti je treba še naslednje glavne panoge:

Plavanje

Najvažnejša prireditelja v plavalnem sportu je bila letos ligaško prvenstvo tekmovalcev, ki se je začelo 15. julija in se končalo v vodi 3. septembra. Kakor znano, je zmagala Ilirija v plavanju, v vaterpolu pa Jug. V okviru teh tekem je Finčeva postavila nov jugoslov. rekord na 100 m prosto s časom 1:14,2, na Sušaku pa je želel na 400 m prosto plaval v izredno dobrem času 4:50,7. Med tem so gostovali v dveh nastopih na Sušaku madžarski gostje in zmagali premočno proti Viktoriji. V Mariboru je bilo tekmovalje za plavalno prvenstvo SPZ. Zmagala je Ilirija, ki je imela resnega tekmeča le v MPK. V začetku septembra je bilo v Zagrebu državno juniorsko prvenstvo. Zmagal je Jug. Ilirija je prišla na tretje in Mariborski plavalni klub na 5. mesto. Finčeva je postavila nov jugosl. rekord na 50 m prosto (32,6).

Takoj po zaključku ligaške prvenstva je bilo na sporedu mednarodno srečanje z Madžari v Szegedinu. Neodločena plavalna bitka (16:16) je eden naših najlepših uspehov doseglj. V vaterpolu smo dvoboj izgubili z 2:0. Postavil se je Cerer z novim rekordom na 200 m prsno (2:45,8) in štafeta 3x100 m mešan (3:27). Veselje nad neoporečnim uspehom je potem zatemnila nepotrebnost spilita blamaža z vsemi incidenti vred, kjer so Hrvati izgubili proti Madžarom v plavanju 13:23. V vaterpolu so prvi dan igrali neodločeno 3:3, drugi dan pa tesno izgubili 3:4. V ženskem plavalnem troboju je Boršičeva postavila nov rekord na 200 m prsno 3:22,2.

Tenis in table-tenis

Tudi letos so v tenisu še vedno prevladovala stara slavna imena, čeprav so že močno v zatonu: Punčec, Pallada, Mitić, Kovačeva in Florijanov. Na razred zase, ki živi svoje posebno življenje, ločeno od našega ostalega teniškega sporta. Njih gostovanja na Daljnem vzhodu, pa po turnirjih v Italiji in Madžarski so se končala z najrazličnejšimi uspehi. Morda najpomembnejši je bil Punčecov uspeh v Rimu, ko si je osvojil tamonjsko mednarodno prvenstvo v singlu.

20. maja je bil v Zagrebu teniški dvoboj z Italijo. Izgubili smo ga z 1:4; srečnejša je bila Hrvatska, ki je julija premagala Madžare 3:2, dvoboj Madžarska: Jugoslavija septembra pa je ostal neodločen 3:3. V mednarodnem teniškem tekmovalstvu za damski srednjeevropski pokal je spet naša reprezentanca podlegla madžarski z 2:3 itd.

Za našo bodočnost je vse važnejši tenis, ki ga vse bolj na široko gojijo teniški klubi zlasti pri nas in na področju Srbije zveze. V tem okviru je bilo od aprila dalje izredno lepo število tekmovalj, turnir za prvenstvo Srbije (Branović), dvoboj Srbija: Slovenija, ki se je končal 8:2 za Srbe, turnir v Planici (Boris Smerdu), na Bledu (Branović), teniški dvoboj Beograd: Ljubljana 4:2, turnir v Palicu (Branović), turnir za prvenstvo dravske banovine (Boris Smerdu, inž. Maire-Serneckeva in Lukman). V mednarodnem turnirju za prvenstvo Jugoslavije v Beogradu je začetek septembra zmagal Branović nad B. Smerdujem, v damskem tekmovalstvu inž. Maire-Serneckeva, med juniorji in v moških parih Smerdu-Bogdanović.

Delavni in podjetni so bili tudi borci z malo belo žogo in po zeleni mizi. Na turnirju za drž. prvenstvo posameznikov v Zagrebu se je uveljavil od Slovencev samo Marinko, ki je zmagal v singlu gospodov. Na prvenstvu Slovenije je zmagal Krečič, med moštvili pa Hermes. Slovenci so se udeležili tudi hrvatskega prvenstva v Zagrebu, vendar vidnejših uspehov niso dosegli.

Decembra pa so Hrvati poskrbeli za lepo presenečenje, ko so povabili v Zagreb Nemce in Madžare in zmagali nad prvimi s 5:2, nad drugimi pa celo s 5:1. Na turnirju po južnem delu države so potem Marinko odnesli večino uspehov iz številnih nastopov.

Kolesarji in sportniki z motorji

Na juniorskem drž. prvenstvu za kolesarje na Hrvatskem v začetku sezone se je kot prvi Slovenec plasiral Franc Korenin od Edinstva šele na šestem mestu, zmagovalec pa je bil Branko Debančič od zagrebškega Orienta. Doma so bile potem razne dirke, pri katerih se je na prvih mestih največkrat izkazoval član Edinstva Podmilščak oziroma Hermes Peternelj. Na banovinskem prvenstvu sredi avgusta je med seniorji zmagal Peternelj, med juniorji pa Slavko Kosi (Edinstvo). Še isti mesec je na državnem prvenstvu od Ljubljane do Zagreba zmagal Avgust Prosenik, četrti pa je bil Peternelj kot prvi vozač slovenskega kluba. Pred najtežjo nalogo so bili slovenski kolesarji postavljeni konec avgusta, ko je 12 člansko moštvo nastopilo na znani dirki okrog Srbije. Uspeh je gotovo še vsem v spominu: zmagal je Peternelj, drugi je bil Gartner in peti Podmilščak, kar vse je prineslo mnogo slave, nagrad in pokalov. Na podobni hrvatski prireditvi sta zaradi kritičnih odnosov sodelovala le dva Slovenca. Gregorič (Mislina) se je plasiral na četrto mesto, zmagal pa je Penčev, ko je največjega favorita Prosenika zadela nesreča. Medtem so dirkali v bližini Maribora pa po Gorenjskem (Edinstvo), 1. oktobra pa okrog Pohorja. Med 10 vozači je zmagal Gregorič, med jun. pa Bizilj (Ljubljana). Srbi so ojuščeni po prvem uspehu poklicali kolesarje še na dirko po severni Srbiji. Zmagal je Beograđanin Vojnov, tretji je bil naš Peternelj.

Izredno velikopotezni so bili tudi motociklisti in v njih družbi tu pa tam še avtomobilisti. Od ocenjevalne vožnje avtomobila sredi maja, dirk k Sv. Križu, na Jelenovac in v Zagrebu, kjer so se naši dirkači Hermes, Ilirije in Avtokluba posebno izkazali, pa preko prireditve na Jezerskem vrhu (najboljši čas Šiška), v Vraždinu (junak dneva Starič), po novi pohorski cesti (najboljši čas Hribar iz Zagreba), na Gorjancih (Nikola Jurčić IHMK Zagreb), pri Podutiku, ocenjevalne vožnje od Ljubljane do Metlike, v Mariboru, kjer so vse trofeje pobrali Zagrebčani, in na Čatež je bilo le malo terminov, ki ne bi bili koristno izrabljeni. Proti koncu je bil velik motociklistični rendez-vous v Zagrebu, kjer so naši dirkači s Staričem ponovno potrdili svoj dober sloves. Isti dan se je na avtomobilskih in motociklističnih dirkah na Banjici posebno izkazal Dušan Breznik od ljubljanskega Avtokluba. Potem je šlo še dvakrat zares (na stadionu Hermes s privlačnim dvobojem med Staričem in Babičem), pa so morali jekleni konjičji in njih krotitelji na neprosto voljno počitnice do prihodnje sezone.

SABLJACI

so imeli preteklo leto le dve pomembnejši prireditvi. Aprila je bilo prvenstvo banovine Hrvatske v Zagrebu in konec junija v Ljubljani državno prvenstvo. Na obeh so sodelovali tudi Slovenci (Ilirija) in dosegli častne uspehe. Na drž. prvenstvu sta postala juniorska prvaka Bojana Kušec in Lovro Verčko.

KAJAKAŠI

Ta sport divjin voda ima nekaj prav vnetih ljubiteljev v Ljubljani in Zagrebu. V medsebojnih spopadih za razna banovinska in državna prvenstva v slalomu, pa na dolgi progi smo med zmagovalci največkrat imenovali Mirka Vincenca (Maraton, Zagreb), Malahovskega in inž. Gabersčka od KK Ljubljane.

BOKSARJI

Letos se je pri nas pokazalo tudi večje zanimanje za boks. Začetniški koraki seveda še niso bili preveč podjetni in tudi srečanje Hrvatov in Slovencev v Zagrebu (14:2) je potrdilo, da bo treba tukaj še mnogo vztrajnega dela. Mnogo bolj napredni so v Zagrebu, kjer jim je letos uspelo proti dobrim Madžarom izbiti neodločen rezultat (8:8).

—zg.

Koniec.

SK Mars. Z izredne seje klubove uprave se objavlja: V soboto 4. t. m. bo zabavni članski večer. Odhod iz Ljubljane bo skupen, in sicer ob pol 20. z Ambroževega trga. Povabljeni igralci — imena poimensko vabljenih so objavljena na oglasni deski — naj prinesejo s seboj tudi opremo. Uprava vabi na udeležbo tudi klubove prijatelje. — Tajnik.

Table-tenis je tudi sport za zimo

Nekaj dogodkov in nekaj napovedi za bodoče

Obenem s mučarji in drsalci, ki se samo pozimi lahko udeležujejo v svojih sportnih panogah na prostem — letos zaradi muhaste zime seveda še niti prišli niso na svoj račun — se v zimskem letnem času najbolj s pridom udeležujejo lahko tudi še igralci z malo belo žogico. Letos je zanimanje za to sportno panogo, ki je bila pred leti že na precej lepi višini, pri nas zopet vidno naraslo in od vseh koncev in krajev slišimo o agilnosti aktivnih pristajšev tega »zimskega« sporta v zakurjenih prostorih.

Tako so pred kratkim imeli dobro obiskan turnir agilni tabletenisti iz Litije, ki je, čeprav so igrali sami domačini med seboj, prinesel mnogo zanimivih srečanj in dober sportni uspeh. O poteku in izidih nam pišejo:

Turnir v Litiji

s trobojem med Litijo, Gradcem in Frtico

Litija, 31. dec. 1940. Za novo leto je organiziral SK Litija zanimivo tekmovalje med tabletenisti. Prireditelji se je vršila dva dneva v litiskem Sokolskem domu, ki je kakor nalašč za to, saj ima toliko svetlobe, kakor nobena druga naša dvorana. Sodelovalo je 17 domačih tekmovalcev. Škoda, da se nekaj zunanjih gostov (iz Ljubljane) ni upalo pomeriti z našimi igralci, ker bi bila potem prireditelji še bolj živahna in napeta.

Tekmovalci poedinci so bili razdeljeni v 4 skupine. Po dva prva zmagovalca iz vsake skupine sta prišla v semifinale, prav tako sta iz ožje izbire prišla spet po dva semifinalista v finale.

Končni rezultat je bil naslednji: 1. Lebinger Hinko, 2. Jelnikar Tonček, 3. Juvan Božo, 4. Belec Ivan.

Poseben del turnirja je bil določen tudi za tekme v dvojicah. Prva tri mesta so zasedli naslednji pari: 1. Lebinger - Ju-

van, 2. Končar Boris - Belec, 3. Gorenc - Vidovič.

Pri tekmi posameznikov bi bil končni rezultat gotovo drugačen, če bi bil sodeloval tudi lanski prvak g. Borisek Jože, ki se je sicer prijavil, pa je odvrnil zamudil. Ker se je vršil ves turnir po strojih turnirskih predpisih, je bil lanski prvak izločen iz tekmovalja. Igral pa je na željo udeležencev izven konkurence z letošnjim zmagovalcem Lebingerjem Hinkom in zmagal z 2 : 0 (21 : 15, 21 : 15). Med tekmovalcem je bilo v Sokolskem domu zelo živahno in obilo gledalcev. Igrali so hkrati na dveh mizah. Novoletni turnir je potekel mnogo bolj pestro in v večjem obsegu, kakor je bil propagandni turnir v letošnji pomladi.

Pestrost sporeda je povzdignil še teniški troboj med tremi našimi kraji, in sicer med Litijo, Gradcem (onim delom naše občine pri kolodvoru) in med Frtico (vzhodnim delom Litije pod pokopališčem). V troboju so se plasirali: 1. Litija, 2. Frtica, 3. Gradec. Podrobni rezultati so bili: Litija - Gradec 4 : 1 za Litijo, 2. Frtica - Gradec 3 : 2 za Frtico, 3. Litija - Frtica 4 : 1 za Litijo.

Ob zaključku turnirja je bila prirejena čajanka, kjer so zmagovalci prejeli diplome. Storjen je bil tudi sklep, da se bo vršil v kratkem medmestni turnir z enim ljubljanskim klubom.

Haškoveci so bili poraženi v Subotici

Močna Haškova table-teniška trojica (Dolinar, Heksner in Merksamer) je v ponedeljek gostovala v Subotici proti najboljšim igralcem tamkajšnjega TTC. Haškoveci so ta dvoboj izgubili zelo visoko z 2 : 7, kar je v glavnem zaslug oba odličnih subotičkih igralcev bratov Haranogov. Subotičani so dobili vse igre razen dveh, v katerih sta Haškova Dolinar in Heksner spravila dve zmagi nad tretjim subotičkim igralcem Koncem.

Turnir za prvenstvo Gorenjske

V nedeljo ves dan na Jesenicah

SK Bratstvo na Jesenicah priredi v nedeljo 5. t. m. v veliki dvorani Sokolskega doma I. tableteniški turnir za prvenstvo Gorenjske. Igralo se bo od pol 9. do 12. in od pol 14. do konca turnirja.

Na turnirju bodo nastopili vsi pomembnejši igralci Slovenije z državnim prvkom Marinkom ter slovenskim prvkom Krečičem na čelu, povabljeni pa so tudi Zagrebčani, kar pomeni, da bodo borbe zelo zanimive. Razen tujih igralcev bodo seveda nastopili tudi številni domačini, ki za enkrat še ne bodo kos starim rutiniranim predstavnikom našega tabletenisa. V splošnem pa se mora reči, da so tudi oni v zadnjem času lepo napredovali in se posebno tje dni pod vodstvom trenerja in državnega prvaka Marinka resno pripravljajo za nastop na tem turnirju.

Spored bo obsegal igre za prvenstvo moštev, dalje igre v singlu seniorjev in slednjič igre v singlu novincev, kjer bodo nastopili vsi dozdaj še neverificirani tekmovalci. Za zmagovalce v vseh skupinah so pripravljena lepa praktična darila in diplome.

Prireditelji vladno vabijo občinstvo, da v čim večjem številu obišče to prireditev in tako podpre mlado, pa vendar agilno tableteniško sekcijo domačega sportnega kluba.

Smučarji z Jezerskega na občnem zboru. Jezerski smučarji so se sicer že bolj pozno, pa vendar o precej lepi udeležbi članstva sestali v nedeljo dne 29. t. m. na IX. občnem zboru svojega smučarskega kluba. Poročila o delu v pretekli sezoni niso bila sicer najslačba, vendar pa se pod vodstvom novega predsednika g. Medvena obeta velik razmah zimskega sporta in klubskega življenja na Jezerskem. Novemu predsedniku iskrene čestitke, jezerskim smučarjem pa kreпки »Smuk!« — Lr.

NAJNOVEJŠA SKOTSKA.

Policijska vest v nekem škotskem časopisu:

»V Glasgowu so razbojniki razbili steklo neke juvelirske izlozbe in odnesli nakit, vreden 20.000 funtov. Lopove so ujeli, ko so se vrnili po opeko, s katero so razbili steklo, a so jo pozabili v izlozbi.

Luka Lazar
posestnik

Pogreb nepozabnega pokojnika bo 2. januarja ob pol 4. popoldne iz hiše žalosti na pokopališče v Kamni Gorici.

Blag mu spomin!

KAMNA GORICA, LJUBLJANA, 1. januarja 1941.

ŽALUJOČI OSTALI.

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

Umrl nam je nepričakovano naš ljubljani soprog, dobri papa, brat in stric, gospod

Ivan Šturm
inšpektor drž. žel.

v 52. letu starosti.

Pogreb bo v četrtek dne 2. januarja 1941. ob 4. uri popoldne z žal, kapele sv. Andreja, na pokopališče k Sv. Križu.

LJUBLJANA, SENOŽEČE, dne 31. decembra 1940.

Globoko žalujoči:
IVANKA, soproga; NADA, hčerka; LADO, sin — in ostalo sorodstvo.

VSAKOVARNOSTNO
ZLATO
SREBRO - PLATINO
BRILJANTE
SMARAGDE SAFIRJE RUBINE
BISER ITO STARIŠKI
NAKITE VSE UMESTNE
PO NAJVIŠJIM CENAM
STARA TVRKA
Jos. EBERLE
LJUBLJANA, TVRŠEVA 2
HOTEL SLOM

Dopisi

Fantek

vzri št. 3-24

Kapital

Posojilo

dajemo našim članom in varčevalcem Ugodni pogoji. Vloge obrestujemo po 5 odstotkov. Vsi varčevalci brezplačno sodelujejo. Zadruga »Moj Dom«, Ljubljana. Dvorčakova 8. Iščemo poverjenike.

199-16

Otomane

Imamo zopet v veliki izbiri na zalogi po zelo konkurenčni ceni, tapetništvo

E. Zakrajšek,

Miklošičeva 34.

Klišeje

ENO IN VEČBARVNE
JUGOGRAFIKA
Ljubljana - Trzin 23

Hulbert Footner: 25

IZGINULI RADŽA

Kriminalni roman

Lee je hodil po sobi sam ter in se gladil po plešasti glavi.

»Bog nas obvaruj zaljubljenih mladih ljudi!« Malokdaj se je zgodilo, da je tako odkrito pokazal svojo razdraženost. In zdajci je obstal pred Lukom. »Menda veste, v kakšen kriv položaj ste me spravili?«

»Da. In strašno mi je žal.«

»Nobenega smisla ni v tem, da tako pravite. Sloves, ki ste ga prej omenili, sem si pridobil v dvajsetih letih napornega dela. Če bom prisiljen opustiti ta slučaj, bo škoda zame nepopravljiva.«

»Kako to?«

»To bo prvi primer, da se umaknem iz zadeve, ne da bi jo bil razvozlat. In kakšna zadava je to! Ako jaz ne bom pomagal policiji, bo delala sama neumnosti!«

Luke je molkal. Kaj bi bil tudi mosel reči?

»Če se umaknem, bo to senzacija.« je Lee nadaljeval. »In vrhu tega bo pričalo zoper vas in zoper dami.«

»Toda ne morem predugačiti.« je Luke netrdo odvrnil. »Vse eno mi je tudi ali se bo zdela komu nárek ali ne. Vem, da Diana ne more biti zapletena v zločin! In če bi tudi bila zapletena, pojdem z njo čez drn in strn.«

Luke je zmajal z glavo. »Za zdaj nima to s stvarjo nobenega opravka. Kako pa je z njeno materjo?«

»Tej bi prisodil marsikaj, vendar ne vem, kako bi bila mogla umoriti radžo, ne da bi zaupala svojo namero hčeri.«

»Jaz tudi ne vem.«

Telefon je pozvonil in Lee se je oglasil.

»Poproste ga, naj pride k meni v sobo.« je rekel, ko je slišal sporočilo. »Podpolkovnik Walkley je,« je nato rekel Luke. »To mi prihranja pot na policijsko ravmateljstvo.«

Podpolkovnik se je samozavoljno mugal, ko je stopil v sobo, in naša znanca sta takoj uganila, da prinaša novice iz žepa je potegnil čuden lesen tok, ki je bil kakih dvajset centimetrov visok in je nalikoval majhnemu sodčku. Ko je odvil zgornji del, sta videla, da je posoda napolnjena z belim prahom.

»Dal sem ga preiskati,« je rekel podpolkovnik.

»Pruska kislina.«

Leeju so se oči zablistale. »Kje so jo našli?«

»Neki progovni čuvaj jo je pobral na progi med Rahwayem in Metuchenom v New Jersey.«

Lee se je nekoliko zamislil, da bi spravljal novo dejstvo v zvezo z vsem ostalim. Navdušenje, ki se mu je najprej pokazalo v očeh, je spet izgubilo, ko je pomislil na to, da nima več nobenega opravka z zadevo. »Petdeset dolarjev nagrade sem določil za vsak dokazilni predmet, ki bi ga našli na progi,« je dejal. »Poskrbite, prosim, da dobi mož to vsoto. Denar vam povrnem.«

Sodček ni imel nobenega napisa ali drugačne označke. »Zelo težko bo dognati, odkod je ta reč,« je rekel podpolkovnik. »Podoba je, da je prišla iz tujine.«

»Vsekakor je važno dokazilo, ki izpreminja presojo slučaj,« je mračno odvrnil Lee.

»Kako to?« je razburjeno vprašal Luke. »Saj ste že prej vedeli, da je bil njegova visokost zastrupljen s prusko kislino.«

Lee ga je pomilovalno pogledal, nato se je obrnil k podpolkovniku. »Neskončno žal mi je, da moram opustiti nadaljnje preiskavanje te zadeve.«

Major je ostrmel. »Kaj pomeni to? Zanimiv slučaj, kakor je ta, se primeri komaj vsakih sto let enkrat!«

»To sam najbolje vem! A vendar se umaknem. Semkaj sem prišel na željo gospoda Imbrieja. Gospod Imbrie in jaz pa sva docela različnih misli o tem, kako naj se vodi preiskava, in zato mi ne ostane nič drugega, kakor da odstopim.«

»Ali bi potem sprejeli nalogo od policije države Columbijske?« je vprašal Walkley.

Lee je skomignil z rameni. »Kako naj jo sprejem v takšnih okoliščinah?«

Policijski častnik je besno ošinil Luka z očmi. »Po tem morem samo sklepati, da gospod Imbrie ne soglaša s načinom preiskave in ne mara več sodelovati s policijo.« Očitajoče je zmajal z glavo in svarilno dvignil roko. »Nekaj vam moram povedati, gospod Imbrie. Danes me je več nego enkrat zbadlo v oči, da veste o tej stvari več, kot bi se utegnili zdeti površnemu opazoval-

cu. Samo ker je bil gospod Mappin porok za vas, ste bili doslej varni!«

»Kaj mislite dalje storiti?« se je Walkley obrnil k Leeju.

»Če se podvizam, ravno še ujamem kongresni vlak za New York.«

Podpolkovnik se je zahvalil Leeju, med tem ko je ta pospravil svoje reči, nato sta skupaj odšla. Luke je Luku hladno pokimal; Walkley ga je docela prezrl. Luke se je vrnil v svojo sobo.

Cez pol ure je spet zapustil. Nobenega posebnega namena ni imel, a v njegovih mislih je bilo vse narobe, kar mešalo se mu je. Opazil je kriminalnega uradnika, ki je hodil po hotelskem hodniku sem ter tja in se srdito namuznil. Nato so ga obšle skrbi. Poslej mu bo zelo težko obiskovati Diana. Vsekako ga pa mož ne more spremiti v telefonsko celico.

Ko je stopil Luke na ulico, je baš pritekel mimo kolporterček, ki je kriče ponujal posebno izdajo. Luke si je kupil list. Na prvi strani je bilo z velikanskimi črkami natisnjeno:

»Diana Morvenova najdena!«

Poročevalec »Evening Post« je bil brez pomoči policije odkril gospo in gospodično Morvenovo v penziji »White Door«, ki jo je opisoval kot zasebni hotelček na Cesti L. Med vrsticami je Luke bral, da se je bila gospodinja spazila za njim in za Diana po stopnicah, ko sta šla h gospe Morvenovi, nato pa prisluškovala pri vratih. Ko je zvedela, da stanujeta v njeni hiši Morvenovi, ki ju povsod iščejo, je bila prodala to novico časniku.

Mož s štirimi ženami

Štiri duše, eno samo telo — Nenavaden primer mnogoženstva v Ameriki

Dr. William Bell, zdravnik, borzni mešetar Robert Gate, slikar Cliff Morley, dramatični pisatelj Henry Jones in »plavalasi Harry iz podzemlja« so, kakor se vam bo čudno zdelo,

ena in ista oseba.

In sicer oseba, ki je vodila peterostruko življenje. Ko so jo moža aretirali, je četverica žena planila pokonci in zavpila skoraj istočasno: »Henry!« — »Cliff!« — »Robert!« — »William!« Vse štiri so bile njegove žene, ne da bi vedele druga za drugo. Njegove skrivnosti ne bi morala nikoli zvedeti, da se ni nenavaden možak preveč postavil v svoji ulogi »plavalasega Harryja iz podzemlja«.

Imel sem smolec,

je pripovedoval dr. Bell na policijski o samem sebi, »da sem se poročil z bogato žensko, čeprav sem bil tudi sam bogat in sem imel kot zdravnik lepe dohodke. Strašno sem se dolgočasil in tako sem si izmisli, da bi svoje življenje malo menjaval.«

Pri neki raciji, ko so v zloglasni beznici iskali dva gangstra, so med drugimi prijeli 37letnega Harryja Breda, »plavalasega Harryja«. Na policijski mu

posneli prstne odtise

in so ga predstavili, kakor je v Zedinjenih državah navada, več sto detektivom, da bi si zapomnili njegov obraz. Mož pa so morali izpustiti, ker ga niso mogli okriviti nobenega nezakonitega dejanja. Naključje pa je hotelo, da je neki detektiv tega moža naslednji dan srečal elegantno oblečenega pred hotelom Waldorf-Astoria. Začuden je povprašal vratarja, kako je s tem možem in je zvedel, da gre za

uglednega borznega senzala

Roberta Gateja, ki stanuje že leto dni s svojo mlado ženo v tem hotelu. Seveda je detektiv nato sklenil, da bo moža malo opazoval. Še bolj se je začudil, ko ga je videl popokne stopiti v odlično hišo milijonarske četrti. Hišnik mu je dejal, da je to dr. William Bell, ki ordinira v tej hiši. Odtlej je stopal moč pozvane za čudnim, troimnim človekom neopazno

kakor njegova senca.

Tako je odkril še druge njegove skrivnosti. V Brooklynu je ugotovil, da ima mož slikarski atelje, ki ga je najel pod imenom Cliff Morley, na zadnje se je izkazalo, da je še pisatelj Henry Jones, ki je za igralko Joan Helbyjevo napisal kar

odlično dramsko delo in je bil s njo tajno poročen.

Pod petimi različnimi imeni je torej nastopal mož, ki se je imenoval v resnici dr. William Bell, in

poročen je bil s štirimi

mladimi ženami. To mu še vedno ni bilo zadosti, temveč je smatral za potrebno, da bi si dolgočas preganjal v newyorškem podzemlju. To mu je postalo na začetku usodno. William Bells so aretirali še enkrat, in sicer v hotelu Waldorf-Astoria. Njegove štiri žene so poklicale na policijo in tam se je izkazalo, da niso vedele druga za drugo in da so

z možem živele še precej srečno.

Bell pa je moral priznati, da je bil iz samega dolgočasia večkratni bigamist, kar je v ostalem tudi edini zločin, ki so mu mogli očitati. Seveda pa ta edini zločin povsem zadostuje, da bo spremenil še enkrat svojo ulogo in da bo postal mnogoletni kaznjenelec s številko namesto imena.

Njegove »žene« so, kakor je v takšnih primerih navada, obljubile, da mu ostanejo do konca kazenske dobe zveste...

BELEŽKE

Dr. Cincar Marković

o odnosih z Nemčijo

Zunanji minister dr. Cincar-Marković je dal za berlinski list »12-Uhr-Blatt« izjavo o odnosih med Jugoslavijo in Nemčijo. Dejal je:

»Po zaslugi iskrenega prijateljstva in medsebojnega razumevanja, ki vladata med našima dvema državama, moremo ugotoviti, da je poleg vedno tesnejšega gospodarskega sodelovanja med Jugoslavijo in Nemčijo pokazalo tudi politično sodelovanje že do danes s svojimi rezultati, da pomeni za našo državo mir in ustvarjajoče delo. Nadaljevanje in okrepitev tega političnega sodelovanja ne stoji ničesar na poti, ker odgovarja danes obojestranskim dobro pojmovanim interesom.«

Sokolski proglas

za novo leto

Savez Sokola kraljevine Jugoslavije je izdal za Novo leto poslanico za vse svoje pripadnike. V njej pravi med drugim:

»Še eno leto je za nami, pomembno tudi za sokolstvo po preskušnjah in težkočah, ki jih je moralo izdržati, in po moči, ki jo je pokazalo, ko je čuvalo in očuvalo trdnost in ugled organizacije ter čistost njenih idej. Njegova življenjska sila se je za vsakega vidno izkazala v moralnih naporih, s katerimi si je sokolstvo preteklo leto krčilo pot k novim mnogobrojnim sokolskim in splošno narodnim podvigom, ki predstavljajo dostojen doprinos naše organizacije k okrepitevi naroda in države v tem velikem času.«

Poslanica izreka priznanje in zahvalo vsem sokolskim delavcem v župah, društvih in četah, ki so omogočili tako lepo moralno bilanco za leto 1940. Potem nadaljuje:

»Glavna zasluga za ta uspeh pa gre dejstvu, da je sokolstvo ostalo neločljivo povezano z ljudstvom, z njegovim čustvovanjem in njegovimi težnjami, kakor tudi dejstvu, da je smernice za svoje delo črpalo samo iz duha in potreb svojega naroda. Tudi v novem letu čakajo sokolstvo velike naloge. Ohrabreni po vidnih dokazih sokolske moči, bomo v novem letu z novim zamahom in navdušenjem šli na delo, da se sokolstvo v Jugoslaviji razširi v vse kraje in poglobi v vseh pravih dejstvih.«

Spomenica opozarja v tej zvezi zlasti na pomen nove ustanove »sokolskih bratstev«.

o kateri smo v »Jutru« že pisali in ki omogoča, da se sokolstvo razširi tudi v kraje, kjer še ni pogojev za ustanovitev društva ali čete. Prav tako podčrtava pomen rednega dela v telovadnici, ki mu je trajno treba posvečati kar največjo skrb. Ko omenja še, da bo v novem letu prevzel vladno kralj Peter II., spomenica zaključuje:

»Polni zaupanja v vas ter polni vere v srečno usodo in veliko bodočnost našega naroda in naše močne domovine Jugoslavije vam vsem, našemu odločnemu članstvu, našemu pogumnemu naraščanju in naši lepi bodočnosti, sokolski deci, želimo srečno novo leto!«

»Hrvatski dnevnik«

o politični situaciji

Zabeležili smo že vesti o raznih kombinacijah, ki se pojavljajo po listih v zvezi s potrebo, da se zasede prosvetno ministrstvo, ki je s smrtno dr. Korošca izgubilo svojega šefa. Tudi »Hrvatski dnevnik« omenja te kombinacije in med drugim pravi:

»Res se v političnih krogih delajo kombinacije o manjši rekonstrukciji vlade, toda to je tudi vse. Osnovna črta političnega življenja se ne bo spremenila. Ni izključeno, da bo v zvezi z imenovanjem prosvetnega ministra prišlo do sprememb tudi v nekaterih drugih resorih na ta način, da bodo nekateri ministri zamenjali portfelje. Vendar gre pri tem samo za kombinacije, ki z merodajne strani niso potrjene. Vsekakor je verjetno, da pred pravoslavnim božičem ne bo nikakih sprememb. Predsednik dr. Maček se nahaja v KKupincu v krogu svoje družine, medtem ko bo ministrski predsednik Cvetković prebil božič v Nišu ali Beogradu. Ker tudi v zunanji politiki ni novih dogodkov, ki bi posebno zainteresirali Jugoslavijo, je v Beogradu zavrženo precejšnje politično zatišje.«

Starostno zavarovanje
bolgarskih obrtnikov

Bolgarska obrtniška zveza, ki šteje preko 70.000 članov, je izdelala načrt zakona za obvezno starostno zavarovanje vseh obrtnikov v Bolgariji. Pravico do penzije bodo imeli zavarovani obrtniki sami, njihove vdove in otroci. Osnovna penzija bo znašala 3600 levov na leto in bo narasla po številu zavarovanih let do 7200 levov.

Težki tank angleške vojske

na afriškem bojišču

Nov otok v Egejskem morju

Ognjenik Tira na Santorinu zopet deluje

Geodinamični oddelek observatorija v Solunu je sporočil, da je začel ognjenik Tira na vzhodni obali otoka Santorina znova delovati.

Pred poldrugim letom se je ta ognjenik po zelo dolgem spanju znova zbudil. Takrat so prebivalci Santorina doživeli silovit izbruh, ki so ga spremljali zemeljski in morski potresi. Posledica je bila, da je preko noči izginil otok severno od ognjenika. Ogromni toki lave so se razlili v morje in nekoliko dni po prvem izbruhu se je pojavil nov otok iz same strjene lave. Dva meseca pozneje so se upali grški geologi prvič na ta otok in ga preiskali.

Imenovali so ga »Otok sv. Jurija«.

Odtlej je Tira stalno deloval, prebivalci Santorina pa so po večini zbežali. Maloštevilni ribiči, ki so ostali na svojem mestu, pripovedujejo, da poslušajo neprestno grmenje iz notranjosti ognjene gore. Sredi novembra se je vulkan nenadno pomiril, a to je bil le kratak premor. Že po dveh tednih je znova biljuval. Tokrat se je odprlo tudi na Otoku svetega Jurija ognjeno žrelo, ki je izbljuvalo velikanske množine žareče lave. Otok od te lave stalno rase. Iz Soluna je odšla na Santorin znanstvena odprava, da na kraju preišče zanimive pojave.

Pritlikavec je postal velikan

V Madridu živi že dalj časa družina pritlikavcev ki nastopa v nekem cirkusu. Mož je visok 78 cm, žena 76 cm. Zakonca imata sina, ki šteje danes 15 let in ki je nenavadno visok celo za normalne pojme, namreč 2 m.

Od svojega sedmega leta dalje se je otrok čudno hitro razvijal in je v svojem desetem letu starša prekašal že za pol metra. Rasel je dalje, dokler ni zrasel do sedanjih višine, ki na še ni d končana. Zdravniški krogi so se že pobliže zanimali za »čudežnega otroka«. Menijo, da bo še nadalje rasel.

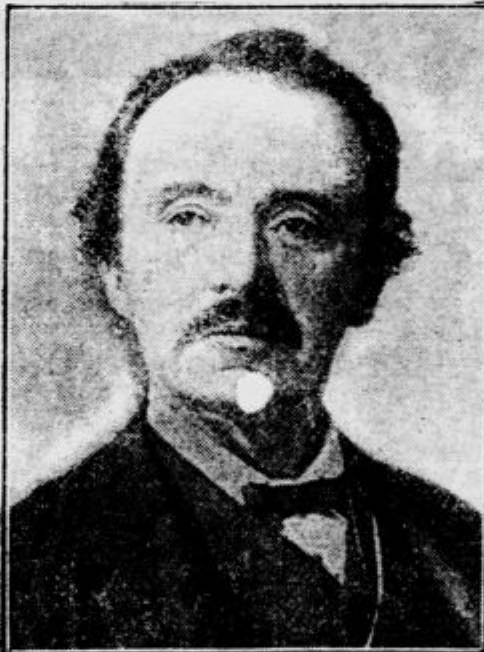
Pet milijonov tujcev
v Ameriki

Te dni je v Zedinjenih državah potekel rok za prijavo vseh izozemcev. Statistični podatki navajajo, da se je pristojnim oblastem javilo 4,7 milijona tujcev, ki žive na ozemlju Zedinjenih držav. Verjetno pa je, da se bo to število še povečalo ter doseglo najmanj 5 milijonov.

Božična darila
kanadskim petorčicam

Kanadske petorčice, sestre Dionne so obhajale letošnji Božič zelo svečano. Vsaka izmed njih je prejela v dar zlato zappestno uro in mnogo drugih daril, ki so prišli zanje od obiskovalcev.

Od trgovca do arheologa

Dne 27. XII. 1940 je poteklo 50 let od smrti Heinricha Schliemanna, ki se je povzpelo od trgovca do uglednega arheologa. Schliemann si je stekel velike zasluge za grško umetnost. Bil je mož, ki je kakor povdarjajo Nemci, nanovo odkril Trojo.

Milijonsko
tihotapstvo

V Leningradu so prijeli Marijo Kokljivevo, hčer bivšega carjevega dvornega draguljarja. Obtožili so jo, da je načelovala tolpi tihotapev z dragulji. Kakor poročajo moskovski listi, je policija pri hišni preiskavi našla pod blazinami za milijon rubljev draguljev, ur in zlatnikov, ki jih je hotela prodati v inostranstvo. Med njenimi pajdaji je bila tudi lastnica neke modne trgovine v Leningradu, ki so jo isto tako prijeli.

Prepovedan Chaplinov film
v Južni Ameriki

Mestni župan v Buenos Airesu je prepovedal predvajanje novega Chaplinovega filma »Diktator«, češ da vsebina tega filma žali čustva argentinskega ljudstva, ki je v prijateljskem razmerju do osebe, katero smeči Chaplinova kreacija.

Avstralski letalci
v Južni Afriki

Avstralski minister za letalstvo je te dni sporočil, da se je prvi kontingent avstralskih letalcev, ki bodo imeli svoje oporišče v Rodeziji, izkrcal v nekem pristanišču Južne Afrike.

Španski delovni čas

Korenite reforme vlade generala Franca

V Španiji so z uradnimi odredbami radikalno spremenili tradicionalni delovni čas, ki je tam noč spremenjal in dan.

V romanskih deželah imajo v mnogočem drugačno razdelitev časa nego v Srednji Evropi. Marsikdo, ki je v mirnem času obiskal n. pr. Pariz, se je čudil, da so se gledališča in koncerti začeli tam pogostoma šele ob 22. Če si hotel v Španiji kakšno stvar opraviti zgodaj jutraj, ti je bilo to komaj mogoče. Polovica trgovin in uradov je bila do 10. in še dalje zaprta. Tudi v ministrstvih ni bilo do 11. nobenege človeka. Ljudje so jutro prespali. Ker je večina špancev v poznem popoldnevu običajno postopala in se zabavala, je odhajala tudi na »koscilo« zelo pozno. V večini španskih hotelov glavnega obeda pred 21.30 sploh ni bilo, kinematografi in gledališča pa so pričnili šele ob 23. — eno uro pred polnočjo.

Ta način življenja bi se dal do neke mere opravičiti s tem, da so se Španci izogibali dela v vročih dnevnih urah, ko znaša temperatura v Madridu do 40 stopinj Celzija. Toda po drugi strani so izkoriščali prekomerno hladne večerne ure, med tem ko so baš sveže jutranje ure zanemarjali in so morali delo potem opravljati le v opoldanskih in zgodnje popoldanskih urah. Trgovci so svoje lokale imeli odprte do poznega večera, ko je bilo vse na nogah.

Nova španska vlada je spoznala, da gre na ta način mnogo delovne sile v izgubo, zato je odredila, da morajo oblasti svoje delo opraviti najpozneje do 13.30. Popoldansko delo se ne sme zavleči preko 20. Glavni obed bo v bodoče ob 20., od 21.30

Srednja nadstropja
imajo najmanj prahu

Po ugotovitvah zdravstvenih oblasti se dviga cestni prah po mestih v splošnem in v normalnih prilikah do višine 8 ali kvečjemu 10 m. Iz tega je sklepati, da so tista stanovanja najmanj prašna, ki so nad to mejo, torej od drugega nadstropja dalje. Ker pa se v višini nad 20 m uveljavlja že dim iz dimnikov, bi bile razmere najbolj ugodne za drugo in tretjo nadstropje.

MAL' POLOŽI DAR
DOMU NA OLTAR!

»Kako si upaš kupiti klobuk s takšnim okrasjem?«

»Kako? Saj menda veš, da imam med sadjem najrajši češnje.«

»Draga moja, jaz imam nad vse rad kumare, toda zaradi tega si jih ne dam našiti na pokrivalo...«

(»Söndagansse Strix«)